

Regyeleti Ujság

Novlszad 1939 december 30, szombat

Urednik - Szerkesztő
ANDRÉE DEZSŐ

20. évfolyam 357. szám

A békefáradozások tovább folynak

A pápa és Mussolini együttes békeförekvései - A szövetségesek Ausztriában, Lengyelországban és Csehországban népszavazást követelnek

Nagyarányu kémkedési per Amerikában

Londonból jelentik: Az angol lapok moszkvai és finnországi táviratok alapján rámutatnak a finn hadsereg sikereinek nagy jelentőségére és hangoztatják, hogy a finn hadseregnek hadianyagra van szüksége. A Times katonai szakértője megjegyzi, hogy a legtovábbi frontszakaszon álló finn katonáknak kevés a fegyverük és a lőszerük. Géppuskáik mérete azonos a szovjetgéppuskáéval, tehát a finnek felhasználhatták a zsákmányolt szovjetfegyvereket, ez azonban csak félmegoldás. A továbbiakban a cikkíró ezután azt fejtegeti, hogy a kisméretű fegyverekhez szükséges lőszer, amelyre a finneknek leginkább szükségük van, nagyon könnyű szállítani.

AZ »ÖNGYILKOS ZASZLÓALJ« HÖSTETTE

Londonból jelentik: A Daily Herald helsinki tudósítója szerint Valenius finn tábornok az elmúlt 5 nap alatt kelet felé 50, észak felé pedig 23 mérföldnyire szorította vissza a szovjet csapatokat a salla és a petsamoi fronton. A finn ellenállás hősköteményének legújabb fejezete egy 250 főnyi finn csapat haditette. Ez a könnyű gépfegyverekkel és önműködő pisztolyokkal felszerelt csapat szántalpakon átsiklott a szovjet-arcvonalon Salla körül, hogy elérje és felrobbantsa a Leningrad-murmanszki vasutvonalat. Ez a vasutvonal a szovjet utánpótlás fő pontja. A lap kopenhágai értesülése szerint finn részről teljesen bizonyosak abban, hogy a halált megvető bátorságu finn csapat néhány óra alatt elérte a vasutvonalat, de valószínűnek tartják, hogy a 250 főnyi, ugynevezett »öngyilkos zászlóalj« egyetlen finn katona sem tér vissza.

HUSZ BOMBAVETŐGÉP ÉS 300.000 DOLLÁR

Newyorkból 20 óriási bombavető repülőgépet szállítanak a fin-

neknek. A Daily Telegraph washingtoni értesülése szerint az amerikai hadvezetőség kész a hadsereg legtitokzatosabb tervrajzait kölcsönadni azoknak az amerikai hadianyaggyáraknak, amelyek a finneknek hadianyagot szállítanak.

Hoover, az Egyesült Államok volt elnöke, mint a Finnország megsegítésére alakult bizottság vezetője, közölte, hogy az eddigi gyűjtés eredményeként a harmadik, százezer dolláros csekket is elküldték Finnországnak.

Dániában egyre több önkéntes jelentkezik Finnország támogatására. Kopenhágában vidékén különösen sokan jelentkeztek a Finnországba induló dán önkéntesek soraiba.

A FINNEK ATLEPTÉK A SZOVJETHATÁRT

Kopenhágából jelentik: A Politiken helsinki tudósítója beszélgetett az északi harcterről visszatérő egyik finn tiszttel. A tiszt kijelentette, hogy a petsamoi fronton 55 szovjet harciskocsi akadott el a hóban és a szovjetkatonák megfagyott holttesteit hevernek szerte-szét. A finnek a Ladoga-tótól északra két helyen átlépték a szovjethatárt. Elmondotta még, hogy a finn légi haderő támadásokat intézett a murmanszki vasutvonal ellen és sikerült a vasutvonalat ismét több ponton használhatatlanná tenni.

MERESKOV UTÓDA

Londonból jelentik: A Daily Express moszkvai tudósítója szerint Stern tábornokot, Vorosilov pártfogoltját, aki a mongoliai japánellenes támadást irányította, Finnországba küldték Mereskov tábornoknak, a leningrádi katonai kerület parancsnokának helyettesítésére.

Helsinki jelentés szerint a szovjethaderő 35 centiméteres löveggel bombázta Vilpurit. A tüzelés nagyon rendszertelen. A szovjet-ütegek naponta körülbelül 8-10 lövést adnak le.

A pápa látogatása és a béke

Londonból jelentik: A Daily Telegraph római tudósítója szerint XII. Pius pápa látogatása a Kvirinálban az olasz kormány olyan lépéséhez vezet, amely jelentékenyen hozzájárul a békéhez. Vatikáni körök meggyőződése az, hogy a Szentatya megnyeri Mussolini jó szolgálatát a béke helyreállítása céljából. Az is lehetséges, hogy kísérletet tesznek a hadviselők közti megegyezés létre-

hozására a nemzetközi jog szabályainak tiszteletbentartása és a háboru áldozatainak támogatása végett.

A szövetségesek békefeltételei

Rómából jelentik: A Stampa és a Popolo di Roma londoni tudósítója szerint úgy Chamberlain, mint Halifax és Daladier aláírja a pápa minden kijelentését, Anglia és Franciaország mindig az igazságon alapuló békéért és a népek szabad rendelkezési jogaiért harcol. Angol politikai körök szerint nem a szövetségeseknek kell békeajánlatot tenni Németországnak. A szövetségesek békefeltételei a következők: helyrehozni a határokat, helyreállítani az illető népek akarata ellenére megtámadott területeket, Csehszlovákia, Lengyelország és Ausztria népeinek lehetővé tenni, hogy nemzetközileg biztosított népszavazással döntsenek sorsukról. Németországnak nemzetközi tárgyalások útján hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az új európai határok ne csak a néprajzi, hanem a hadászati és gazdasági követelményeknek is megfeleljenek és biztonságot nyújtsanak úgy a nagy, mint a kis államoknak.

Római politikai körökben érdekesnek tartják azokat a külföldi híreket, amelyek szerint a pápa beszéde, a két szuverén kölcsönös látogatása, Roosevelt levele, valamint az a tény, hogy a Vatikánban a németekkel tárgyalások folynak, a békekezdeményezés jelei. Ugy római, mint vatikáni körökben korainak mondják ezeket a megállapításokat, de rámutatnak arra, hogy a békéért való munka pillanatára sem szünt meg és azok az erőfeszítések, amelyek ez év augusztusában a háboru megakadályozására tettek, ma is folynak.

Francia vélemény a pápa és Roosevelt beszédéről

Párisból jelentik: A francia külügyminisztérium képviselője az United Press munkatársa előtt kifejezésre juttatta illetékes francia körök véleményét a pápa és Roosevelt nyilatkozatáról. Eszerint úgy a pápa, mint Roosevelt teljes megértést tanúsít a szövetséges hatalmak háborus céljai iránt. Állítólag a semleges hatalmak közt is mozgalom indult meg az európai rend helyreállítására. A nyilatkozó szerint nem tulzás annak feltételezése, hogy az olasz kormány ugyancsak jóindulattal fogadta Roosevelt elgondolását s kezdeményezését.

NAGYARÁNYU KÉMKEDEÉS AMERIKÁBAN

Newyorkból jelentik: Amerikában példátlan arányu kémkedési és szabotázs ügyet lepleztek le. Ennek egyik előjele, hogy a hatóságok letartóztatták James Willerhillt, a német-amerikai egyesület főtitkárát. A letartóztatás oka az, hogy Willerhill Fritz Kuhn, az egyesület hétévi börtönre ítélt elnöke blüperének főtárgyalásán ellentmondó vallomásokba keveredett.

Murphy amerikai igazságügyminiszter kijelentette, hogy az elmúlt 4 hónap alatt rendkívül sok büncselekmény történt azokban a löszergyárakban, amelyek már régebben összekötésben álltak a nyugati hatalmakkal és amelyekről feltételezhető volt, hogy az

angol-francia hadiszállítások egy részét fogják lebonyolítani. A hatóságok nyomozása messzeágazó szervezeteket leplezett le és az újév után kezdődő nagyszabású blüperben naponta 500 vádlottat állítanak a bíróság elé. Ezek közül öt ellen az a vád, hogy szándékos mulasztással robbanásokat okoztak, megváltoztatták a sokszorosított terveket, amelyek alapján a munka folyt és így életveszélyes, több esetben pedig halálos balesetet idéztek elő. A rájuk bízott munkát rosszul végezték el és ezáltal katasztrófákat okoztak. Az amerikai kormány elhatározta, hogy a legszigorúbb vizsgálatot folytatja le minden olyan szervezettel szemben, amely akár bevalótlan, akár titokban külföldi hatalmakkal rokonszenvez és azokkal összeköttetést tart fenn.

**MAGYARORSZÁG
A MÜVELŐDÉS VÉDŐBASTYAJA**

Rómából jelentik: A Messagero budapesti tudósítója a következőket írja: Magyarország mindig katolikus ország volt és a kereszténység bástyája. Ez a bástya oly időkben is védelmezte a civilizációt, amikor az európai művelődés ugyanolyan veszélyeknek volt kitéve, mint most. Magyarország annak a küzdelemnek is részese, amelyet Róma állandó támogatásával vívott meg a békeszerződések revíziójáért, hogy ezzel megvédjék az új Európa alapjait. Magyarország a legjobban megéri, milyen jelentőséget kell tulajdonítani annak, ami az utóbbi napokban a Vatikán és a Kvirinál közötti érintkezésben történt.

**Két kivégzés
Németországban**

Berlinből jelentik: Berlinben esütörtökön kivégezték Javorek Kurtot, aki a poroszországi Insterburgban csalárd uton megkaparintotta a lengyel hadjáratban elesett egyik német katona vagyonát, az elesett katonának adva ki magát. Kivégezték ezenkívül a 19 éves Wallert Arturt, mert bosszúból felgyújtotta munkaadója házát. A kieli törvényszék ítélete kimondotta, hogy aki háborus időkben a német nép életfontosságú javaiban kárt tesz, nem érdemel kiméretet.

Angol csapalösszevonások a Közelkeleten

Alexandriai jelentés szerint Alexandria kikötőjét angol és egyiptomi ellenőrzés alá helyezték. A kikötőbe hajók csak külön engedéllyel futhatnak be. Ez annyit jelent, hogy angol részről csapatokat indítottak utnak Alexandriából a Közelkeletre.

**Hideghullám
Olaszországban**

Rómából jelentik: Olaszországban hideghullám tört be, amely helyenként nagy hőszüllyedést okozott. Triest felett több, mint 100 kilométer sebességgel száguldó hideg szélvihar vonult el, amelynek következtében a hőmérséklet -6 fokra süllyedt. A felkorbácsolt tenger veszélyezteti a kikötőkben állomásozó hajókat, ezért meg kellett erősíteni a tartóköteleket. Az olasz-jugoszláv határon -16 fokot mértek. Monfalconenál a tavak befagytak. A Lago Maggiorét környező hegyeket hó borítja. Milánóban is -5 fok volt a hőmérséklet az elmúlt éjjel.

**A német rádióhallgatók
száma**

Berlinből jelentik: A német rádióhallgatók száma december 1-én 13.435-el emelkedett. A háboru kezdete óta három hónap alatt 758.000-re nőtt a német rádióhallgatók tábora.

**Tizezernél több áldozata van
a törökországi földrengésnek**

Ankarából jelentik: Mint a török távirati iroda közli, a törökországi földrengés borzalmas hatása volt. A szerencsétlenségnek az eddigi becslések szerint több, mint tízezer halottja és sebesültje van. A lakosság földél, segítség és táplálék nélkül maradt, kiszolgáltatva a legzordabb téli időjárásnak. A tél ezen a vidéken igen szigorú és a hőmérséklet

gyakran a -30 fok alá süllyed.

A török kormány haladéktalanul hathatós intézkedéseket rendelt el a szerencsétlenül jártak megsegítésére. A nemzetgyűlés elnökének vezetésével bizottság alakult, amelynek feladata a beérkező segélyek összegyűjtése és a mentési munkálatok irányítása. A hajléktalanok száma több százezerre rug.

**A szovjet ismételt
főmeztámadásokkal akarja
a finneket kifárasztani**

A késő délutáni órákban érkezett helsinki jelentés szerint a karéliei földszoroson tovább folyik a harc. Valószínűnek tartják, hogy a szovjet csapatok a Suvanto-tó környékén fokozzák a létszámot. Szovjet részről abban reménykednek, hogy az állandóan ismételt és nagy tömegben végrehajtott támadásokkal sikerül majd a finneket kifárasztani. A finneknek ugyanis nem áll módjukban, hogy csapataikat leváltsák. A szovjet csapatok az északi arcvonalon megerősítik állásaikat. Ugy lát-

szik, erősítéseket várnak. A finnek állandó támadásokat intéznek a szovjet vonatosztagok ellen, hogy késleltessék az utánpótlást és ezzel a támadást. Ha a finneknek nagyobb létszámú hadsereg állna rendelkezésükre — írja az egyik finn lap tudósítója —, teljesen megbéníthatnák ezen a vonalon a vörös csapatok utánpótlását.

A Viipurit bombázó messzehordó szovjetgépek beszüntették működésüket.

**A németek megtorpedóztak
egy angol csatahajót**

**A Glücksburg német gőzös kapitánya zátonyra
vezeítte, hogy ne jusson fogságba**

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnoksága közli, hogy egy német tengeralattjáró Skóciától nyugatra megtorpedózott egy Queen Elisabeth-osztályhoz tartozó angol csatahajót.

Londonból jelentik: Az angol tengernagy hivatal közli, hogy egy német tengeralattjáró megtámadott egy angol hadihajót. Az angol hajó némi sérülést szenvedett, legénységének 3 tagja pedig életét veszítette.

A német távirati iroda közlése szerint még kedden déután a Glücksburg német gőzös felett angol vízirepülőgép repült el. A német gőzös Cadiz közelében tartózkodott, mintegy másfél tengeri mérföldre a parttól. A német gőzös, miután még jobban megközelítette a partot, egy angol torpedórombolót vett észre, amely 300 méternyire a német hajótól zászlójeleket adott le és felszólította a német gőzöst, hogy kővesse. A német hajó azonban a felszólításnak nem tett eleget. Az

angol torpedóromboló ekkor motorcsónakot bocsátott vizre. A motorcsónakban az angol szákmányparancsnokság helyezkedett el, gépfegyverrel ellátva. A német kapitány zátonyra vezette hajóját és amikor az angol motorcsónak ötven méternyire volt a német hajótól, a német kapitány legénységével együtt elhagyta a hajót, hogy ily módon elkerülje a fogságba jutást.

Jóértesült körök szerint — mondja tovább a német távirati iroda közlése — a spanyol kormány tiltakozott az angol kormánytól a spanyol felségjog alatti vizek megsértése miatt. A spanyol kormány egyben utasítást adott, hogy a német kapitány a legénységgel együtt visszatérhessen hajójára, továbbá, hogy vontatóhajók álljanak a német gőzös rendelkezésére, végül pedig intézkedett, hogy egy spanyol hadihajó gondoskodjék a német hajó biztonságáról.

**A szubotical rendőrség
erélyes megtorló intéz-
kedéseket tesz az árdrágít-
gítókkal szemben**

Ismét számos feljelentés érkezett hamis mérés és áratágitás címen

A szubotical rendőrség az utóbbi időben, mint már megirtuk, hathatós intézkedéseket tett az árdrágítás megakadályozása végett, de a megtett intézkedések nem bizonyultak elégségeseknek a lelkiismeretlen kereskedőkkel szemben.

Ujabbán a hamis mérés megakadályozása céljából felhatalmazták a rendőrségi közegeket, hogy

az árut szállító kocsiakat vagy kifutókat megállíthatják

és a legközelebbi üzlet mérlegén ellenőrizhessék a mérést. Tegnap délelőtt a rendőrségi közegek már három hamis mérésről tettek jelentést. Azokat, akiket hamis mérésen tetten érnek átadják a bíróságnak és a büntetőkönyv alapján járnak el ellenük.

**A nyugati fronton
havazik**

Légi riadó nyugatfranciaországban

Párisból jelentik: A Hava-iroda közlése szerint a rossz idő tovább tart. A havazás és a nagy hideg, valamint a sűrű köd erősen gátolja a katonai műveleteket. A járőrvállalkozások is megrikkultak. A rossz látási viszonyok miatt sem vadász-, sem pedig felderítő gépek nem szálltak fel. A francia csapatok tovább folytatják az állások kiépítését. Nyugatfranciaországban esütörtök este légi riadót rendeltek el.

**Kényszerartízkodás
Lepoglaván**

Zágrebből jelentik: Hivatalos közlés szerint a horvát báni hatóság a legutóbbi időben történt kilengések következtében december 17—29. között 43 személyt kényszerartízkodásra Lepoglavára küldött.

**A kifutó fosztogatta
a noviszádi
Párisi Nagy Áruház
pénztárát**

Pessing Dávid, a noviszádi Párisi Nagy Áruház tulajdonosa jelentette a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettes ellopott az áruház pénztárából 530 dinárt. Kifejezte gyanúját, hogy a lopást a cég egyik alkalmazottja követte el. A rendőrség megindította a nyomozást és hamarosan sikerült megállapítani, hogy

P. György, az áruház egyik kifutója a tolvaj.

A kifutó bevallotta, hogy többször megdézsmálta a pénztárt. Eire a déli ebédszünetet használta fel. Délben az udvaron keresztül lement a pincébe, onnan fel az üzletbe.

A pénztárosnak a fogásra akasztott munkakabátjából kivette a kézipénztár kulcsát és így jutott a pénzhez.

Utána ugyanazon az uton eltávozott.

TKALAC divat fodrászok
 Uj modern frizurák
 SIKK - Elegancia
 NOVISZÁD
 Bulvár 14
 „Kroácia” palota
 TELEF. 27-28

RETIKULÓKET, KOFFEREKET és egyéb bőrdisztribúciókat legolcsóbban a készítőnél vásárolhat.
Weiss Nikola, bőröndös
 Szubotica, Csirkeplac.

A Vatikánt és a Kvirinált a béke kötelei fűzik össze

Mussolini januárban látogatást tesz a Vatikánban — 800.000 szovjet katoná indul rohamra a Mannerheim-vonal ellen

Rómából jelentik: XII. Pius pápa csütörtökön a Kvirinálban tett látogatása alkalmából beszédei mondott, amelyben többek között ezeket jelentette ki:

— Ma, tíz év után ebben a palotában ismét megpecsételték az egyház és az állam között létrejött szerencsés megegyezést, azt a művet, amely ugyanúgy egybe van kapcsolva dicső és fenkolt elődünk, XI. Pius pápa, mint Őfelsége III. Viktor Emánuel nevével. A Vatikánt és a Kvirinált szorosán összefűzik a béke kötelei. A Tiberis hullámai elmosták a múlt sötét emlékeit és a béke olajága a Tiberis partján jobban virágozik, mint valaha.

— Ma, amikor hosszú évtizedek után ebben a gyönyörű terebben Róma első papja a béke jeléül felemeli kezét, Olaszország és az egész katolikus világ lelkes tekintete ide fordul. Forró imával fohászkodunk Istenhez és a Boldogságos Szűzhöz, hogy részese mindenkor kegyelmében és segítségében az olasz uralkodópárt, a királyi hercegeket, az olasz kormány fejét és tagjait és minden jelenlévő méltóságát, hogy az olasz uralkodónak és kormányának bölcsesége révén megőrzött Olaszország mindig erős, hatalmas és az egész világon megbecsült maradjon és azoknak a nemzeteknek, amelyek ma harcolnak, világító és bátorító példát szolgáljon, valamint támaszul a jövő békés megegyezéshez, amely nélkül a boldog jövő nem képzelhető el. Mert tévednek mindazok, akik a biztos, tartós és igazságos fejlődést más alapon képzelik el, mint a keresztény igazság és szeretet megrendíthetetlen alapján.

MUSSOLINI LÁTOGATÁSA A VATIKÁNBAN

Rómából jelentik: Vatikáni körökből eredő értesülés szerint Mussolini valószínűleg január hó 17-én tesz látogatást XII. Pius pápánál. Ugyanezek a körök valószínűleg tartják, hogy a Szentatya személyesen viszonzza Mussolini látogatását. A pápa és az olasz miniszterelnök találkozásának Rómában nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Az Avala lísszaboni jelentés szerint az egész portugál sajtó oldalakon keresztül ismerteti a pápa kvirináli látogatását, amelyet történelmi jelentőségű eseménynek mond.

AZ OLASZ SAJTÓ A PÁPA BESZÉDÉRŐL

Rómából jelenti az Avala: Az olasz lapok »A Szentatya megál-

dotta az olasz népet és vezetőit» cím alatt emlékeznek meg XII. Pius pápa kvirináli látogatásáról. A lapok megemlítik, hogy a pápa látogatása másfél óra hosszat tartott és XII. Pius pápa a hideg idő ellenére nyitott gépkocsiban tette meg a Vatikánból a Kvirinálig vezető utat. A látogatás — írják az olasz lapok — rendkívül barátságos módon folyt le és a katolikus egyház fejét mélyen meghatották a lakosság lelkes rokonszenvtüntetése. Az olasz uralkodót és a katolikus egyház fejét ugyanazok az eszmék, nevezetesen a keresztény művelődés és az emberiség jobb jövőjének gondolata hatja át — írja az olasz sajtó. Az olasz lapok végül hangsúlyozzák, hogy mindkét államfő különösen a kommunista veszedelem elleni küzdelemben fejthet ki szoros együttműködést.

Bombázott kórház

Helsinkiből jelenti a Havas-iroda: Szovjetrepülőgépek bombáztak egy Vöröskereszttel jelzett kórházat a Ladoga-tótól északra. Mintegy 30 bombát dobtak le, a bombák azonban a kórház körületek le és csak jelentéktelen károkat okoztak. Ugyanezen a vidéken az orosz repülőgépek géppuskatűz alá vették az arcvonalról jövő, betegszállító gépkocsikat. Lahtiban az ellenséges bombázás következtében kigyulladt a városháza, a tüzet azonban sikerült hamarosan eloltani. Helsinkiben és az összes jelentősebb városokban fehérre festették a gépkocsikat és a társasgépkocsikat, hogy láthatatlanok legyenek a hóval borított utakon. A finn lapok fényképeket közölnek azokról a házakról, amelyeket karácsony napján összebombáztak. Parasztlakások háziról van szó, nem pedig katonai célpontokról.

A Stefani-iroda moszkvai jelentése szerint Sztalin elrendelte, hogy a legjobb szovjetsapatok

800.000 katonáját vonják össze a Mannerheim-vonal előtt s mindenáron törjék meg a finnek ellenállását.

A Havas-iroda helsinki jelentése szerint a szovjetsapatok a karéliei földszoroson körülbelül 45 kilométernyire állnak Viipuritól, a Mannerheim-vonal előtt. Valószínűleg látszik, hogy az oroszok messzehordó ágyúkkal bombázzák a várost.

LÉGI RIADÓ HELSINKIBEN

Helsinkiben csütörtök éjjel légi riadó volt. Ezenkívül légi riadó volt az észak felé vezető vasútvonal több pontján is. Lahti rádióállomása este fél tíz óra tájban félbeszakította az adást, valószínűleg a környéken elrendelt légi riadó miatt.

A Stefani-iroda londoni jelentése szerint az izlandi parlament tagjai egyheti írtmányukat ajánlották fel Finnországnak.

FINN HADIJELENTÉS

Helsinkiből jelenti az Avala: A finn főparancsnokság csütörtök este a következő jelentést adta ki:

A karéliei földszoroson az ellenség az éjszaka folyamán újabb támadásokat intézett. A támadásokat visszavertük. A befagyott Suvanto-tavon az oroszok sok halottat hagytak hátra.

A keleti arcvonalon, a Ladogától északra erős járőrtevékenység folyik. Lieskától keletre a harcok szovjetterületen folynak. Lieskától északkeletre az ellenséget a határig szoritottuk vissza. Suomalmitól északra a harc egész napon át tartott.

A tegnapi nap folyamán a szovjetrepülőök bombázták Lahti, Tampere, Hamenlin és Riihimeki városokat. Néhány polgári egyén megsebesült. Lahti kivételével, ahol a városháza sérült meg, az anyagi kár jelentéktelen. Légi harcokban 9 szovjetgépet lőttünk le.

SZOVJET HADIJELENTÉS

Moszkvából jelenti az Avala: A leningrádi körzet vezérkara csütörtök este a következő jelentést adta ki:

— A mai nap folyamán fontosabb esemény nem történt.

SAJTÓCENZURA MOSZKVBAN

Moszkvából jelenti a német távirati iroda: A külügyi népbiztoság sajtóosztályának közlése szerint péntektől kezdve Moszkvában ismét bevezették az előzetes cenzurát a külföldi sajtótudósítók minden jelentésére. A külföldi sajtó képviselőinek közleményeire vonatkozóan éveken át fennállott ellenőrzést 1939 májusában függesztették fel, közvetlenül azután, hogy Molotov lett a külügyi népbiztos.

NÉMETORSZAG ÉS DÉLKELETEURÓPA

A Frankfurter Zeitung foglalkozik Németország és a délkelet-európai államok közti gazdasági kapcsolatok lehetőségével és többek között megállapítja, hogy a tengerentúli piacok elvesztése következtében a német kereskedelem fokozott érdeklődést mutat Délkelet-európa iránt, ami az ottani kereskedői tevékenység megélénkülésében is megnyilvánult. A hamburgi behozatali és kiviteli cégek, amelyek azelőtt egészen más irányban tájékozódtak, most felfedezték Délkelet-európát és igyekeznek az adott körülményekhez igazolva, kereskedelmet folytatni vagy kimélyíteni azokat a kapcsolatokat, amelyek a Hamburgon átmenő forgalomból adódnak.

AZ IRORSZÁGI LŐSZERRABLÁS

Dublinből jelenti: A dublini löszerraktárból óriási mennyiségű

lőszert loptak el. A várost csütörtök este katonaság zárta körül. Hir szerint eddig 30 letartóztatás történt. A nyomozást öt grófság területére terjesztették ki és mindent alaposan átkutattak. Kildere grófságban 24 láda lőszert találtak. Az ir kormány közölte, hogy ezer font jutalmat tűz ki annak, aki az elloptott lőszer nyomára vezet. Az ugynevezett Fönix-parki erődítmény legénységének több tagját vád alá helyezték. Ezek pénteken kerültek a bíróság elé. A vizsgálat egész Írország területén tovább folyik. Az eddig megtalált lőszer sulya mintegy két tonna. Észak-Írországban több köztársasági lapot egy évre betiltottak.

ROOSEVELT ÜZENETEI

Washingtonból jelenti az Avala: Roosevelt elnök a törvényhozás két házának januárban kezdődő ülésszakán két üzenetet olvas fel. Az első üzenet az Egyesült Államok belpolitikai helyzetére vonatkozik, a második pedig a jövő évi költségvetéssel foglalkozik. Valószínűleg tartják, hogy az első üzenet különösen jelentős lesz, tekintettel az európai helyzetre.

ANGOL ÉS OLASZ REPÜLŐK FINNORSZÁGBAN

Londonból jelenti az Avala: A Daily Telegraph helsinki tudósítója szerint Finnországban több, mint 40 angol és több, mint husz olasz repülőgép van, amelyek a finn légi haderővel együtt rendkívül élénk tevékenységet fejtenek ki. A finnek több, mint ezer kiképzett pilótával rendelkeznek, akik csupán az Egyesült Államokban, Nagybritanniában és másutt megrendelt repülőgépek megérkezését várják.

OROSZ—BOLGÁR GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK

Moszkvából jelenti az Avala: A Bodilov pénzügyminiszter vezetése alatt Moszkvában tartózkodó bolgár küldöttség másfélórás megbeszélést tartott NikoJan külkereskedelmi népbiztossal. A bolgár küldöttség előreláthatóan január 10-ig marad Moszkvában.

A német távirati iroda szófiai jelentése szerint Ivanov szófiai polgármester vezetésével Drezdában bolgár küldöttség érkezett. A küldöttség Szófia városrendészeti tervéről folytat megbeszéléseket a német illetékes körökkel.

Az iskolán kívüli népnevelés, minden egyesület első kötelessége.

Vénusz 1400 fokos máglyán

A százéves Herend legyőzte a háborút

(Herend, december). Ki hinné, hogy ebből a nyakigásár bakonyi faluból hódította meg az egész világot, gyűjtötte világhírlapok nagydíjait, aranyérmeit, királyok, fejedelmek, hercegek, főurak, híres tudósok kitüntetéseit és elismeréseit a magyar porcellán? És hogy ebben a nagy, erődös, udvarházforma, időálló épületben kerek száz esztendő óta mintázzák a világ talán legkecsesebb váza- és edényformáit, hogy aztán ráfessék és beleégessék a kincstárak és muzeumok dísz-polcaira méltó reneteg-szép virágot, alakot, círadát, színt?

Herend — e szó alatt szerte a világban nem az apró-cseprő falut, hanem a porcellán-érték — százéves és nagy virágzásban ünnepli centenáriumát. Soha ilyen magas munkásszáma nem volt és hiába dul nyugaton véres háború,

a herendi porcellánkincseket ládászámra rendelik és szállítják szerte a gazdag kulturvilágba. A legkülönösebb Herend generációkon keresztül megért és megtartott világhírnevében, hogy a porcellángyártáshoz szükséges kaolint messze magyar földről hozzák ide. Ugy teremtett itt ez a gyár, hogy a Bakony erdőrengetege méretlenül adta kemencéinek a fát...

AZ UTÁNZÁS MŰVÉSZETÉVEL KEZDŐDÖTT

...Az Esterházyak létesítették, de Fischer Mór alapította, a »magyar Falissy«, aki művészetével megteremtette a magyar porcellán-csoportot. (Volt idő, amikor többen beszéltek munkájáról, mint Sévres, vagy a kínai műhelyek aranyértékű kincseiről). Első művészi érdeme neki is munkásságának is az volt, hogy megkülönböztethetetlenül pótolni voltak képesek királyok, főurak porcellánkincseinek — eltört darabjait. Van egy történet egy drága kínai vázáról. Fischer megcsinálta a mását, saját gazdája lebecsülte, rosszul utáztatnak tartotta az eredetét. Száz esztendőn keresztül tűzvészek, beomlások, anyagi katasztrófák, szétvétel, per, veszekedések vonulnak Herend történelmében. akár egy családon, vagy nemzetén. De minden csapást és vizályt kibírt a herendi porcellánkincs és ma erősebben tartja világhírnevét, mint valaha. Kétszázötven ritkatudású szakmunkás, negyven tisztviselő szinte megállás nélkül dolgozik, hogy a rendeléseknek eleget tehessenek a világ minden tájáról.

MINT A GYÉMÁNTCSISZOLÁS...

Nemcsak a mintája, hanem a gyártása is »drága« Herendnek, hiszen a porcellánkészítés nehézségben telik a gyémántcsiszolással. Ahogyan maga a természet sem varázsol minden gyémántot legtisztább tűzűvé, ugyanugy a porcellángyártásnak még ma, száz esztendő múltán is vannak

ki nem tapasztalható rejtélyei, pedig tudomány, művészet, tapasztalat, szakértelem, megfigyelés együtt teremti a tökéleteset. Forgáskoromban csak hibátlan és tökéletes darabok kerülnek, de csak úgy, hogy előbb kielejteznek a nemsikerülteket és pontról-pontra megtartják a szín-

te ritmusszerű készítési parancsokat:

A kaolinos, földpátos, kvarcos porcellánmasszát összeőrlik, majd bonyolult uton minden nem oda tartozótól kimossák. Összegyűrik, nedvét kinyomják, átverdesik, vagdalják, a legkisebb levegőbuborékot is kiszorítják belőle és a masszát végül majd

egy esztendőre elteszik égni. pi-henni.

Gépkoronon, vagy kézi nyomogatással finom gipszformákban formázzák a porcellántárgyakat, de úgy, hogy minden azonos darab nemcsak kivitelre, hanem milliméternyi súlyra is ugyanaz. A mintázott massa hihetetlen gyorsan szárad. Égerőformákba teszik és az emeletmagas felsőkemencében 900—1000 fokon még a kémiaiilag lekötött nedvességet is kiégetik belőle. Most merítik a mázba és a szivacsáraz porcellán szemláltára issza pórusaiba a mázlevet. Ujból samottformába teszik és másodsorra 1400 fok körüli izzásban égetik. A festés lehet máz alatt, vagy mázfeletti, ehhez képest háromszor, még négyszer is égetik a porcellánt.

ÉGETÉS

Az égetésnél van a »gyémánttövek«. Hajszára egyforma, hasogatott, vékony, száraz fával öltöltött fűtik egyszerre, egyformán a kemencét. Mindent pontosan betartanak és —

mégis sokszor deformálódik színben, alakban a porcellán. Vannak formák, alakzatok, amelyeket a kemence aljába, jobbfelébe vagy tetejébe legjobb tenni, ha más helyre teszi — nem sikerül. Miért? Ma sem tudni.

AZ ECSET MŰVÉSEI

Herendet a porcellán anyaga mellett elsősorban a kézfestés tette naggyá.

Itt fest még a hatvanesztendő Schindler Antal, a gyár aranyérmes festője, 1888 óta festgeti a rózsaszín, meg kék virágokat, a lehetetlen finom dus aranyozásokat.

— Jó-e még a látó?

— Az igen, — feleli — még ma is látok vele, mint negyven esztendővel ezelőtt.

Több szó nem esik. Minek? Minden szónál többet mond az öreg ecsetje, tolla, keze. Lassan, remekmunkásan füstöget és — gondolom — nyugodt, hogy tudományát hibátlanul tudják az utánkövetkező fiatalok is. Azok iskolautáni korukban

külön iskolateremben tanulnak, külön porcellánfestő tanító oktatja őket.

Valósággal beléjük ivódott ez a munka és hiába mennének szét a világba, vissza kell térniök tudományukkal Herendre. Csak ebben a százesztendő vén porcellángyártóvárosban vannak otthon.

Nézem az egyik, harmadik hete tanuló festőgyereket, már pusztán kézzel hibátlan, egyre kecsesebb köröket ír és bele virágos, leveles dísz. Egy másik árnyékolt rózsát fest papírra, de úgy, hogy — a hibátlan rózsá porcellán.

A szinte cukorfinom herendi rózsákat, leveleket kézzel gyurogatják,

mintázzák az asszonyok, lányok olajos falapon. Ugy formázódik a finomszirmu rózsza a kezük alatt, hogy szinte rámondaná az ember, hogy milyen fajta, milyen illata van.

A legnevesebb magyar szobrászművészek legismertebb szobraikat mind-mind megőrkítik porcellánban. De van házi művészek is. Lőrinc István a neve, fiatal művész még. Talán ő ismeri legjobban a porcellánt,

van egy álló aig arasznyi aktja.

A gyönyörű kis porcellán-Vénusznak szintén ki kell állnia az ezerfokos hőséget és aztán Johannesburgtól NewYorkig ott lesz minden porcellángyűjteményben.

10—12.000 VENDÉG

Herend tisztán megőrizte a porcellán ősiségét, a modernség csak frissítőnek keveredett vele. Vagy tizenötezer mintája van Herendnek és annyira nevezetesség már, hogy

évente 10—12 000 látogatója van.

Itt tisztviselőt tartanak csak idegenvezetésre. Hasas vendégkönyvek sorra telnek híres-neves emberek és köznapi látogatók aláírásával.

Lelke van a porcellának, kényes, csak tiszta szándékok tűrő anyaga. Rengeteg szépséget lehet vele, rajta kifejezni megőrizni évszázadokra, pedig van egy — szinte üztönszerűen védekező tulajdonsága: égetésnél összezsugorodik. Egyhatodával lesz kisebb. A mintázás, kifestés arányainál be kell számítani ezt a zsugorodást is. A tiszta művészet és a porcellán kényes anyaga még így is megtalálják a harmóniát, amelynek száz éve hirdetője világszerte a magyar Herend. **Raczko Lajos**

Ez aztán lóvásár!

Ezerháromszáz dináros lovat két tizkoronás aranyért veit meg egy furfangos cigány

Sztáribecseről jelentik: Petrovics Mihajlo-Laci sztáribecsei cigánynak valahogy tudomására jutott, hogy Kékics Radivojnak van egy szép lova, amit mihamarább szeretne eladni. Petrovics hamarosan jelentkezett is Kékicsnél, megkérdezte mi a ló ára, majd megalkudott vele 1.300 dinárban. Petrovics hirtelen nagy gondba esett, majd elmondta, hogy nincs nála pénz, de

van nála két arany, melyek értéke meghaladja az ötezer dinárt.

Nagy »elki tusa« után hajlandónak mutatkozott, hogy a két aranyat átadja Kékicsnek, addig is, amíg hazaviszi a lovat és visszatér a 1.300 dinárral. Titoktartást fogadtatott Kékicssel, mert — mondta — a pénz a felesége hozománya s amellyel, hogy 5000 dinár az értéke, még varázsereje is van, nem szeretné tehát, hogy a dolog az asszony fülébe jusson, mert akkor a harcias asszony felnégyeli őt is, Kékicset is. Ezután szavát vette még Kékicsnek, hogy becsületesen visszajuttatja neki a két aranyat nyomban, a vételár kifizetése után.

Petrovics Mihajlo-Laci a lóval elügetett.

Kékics várt. Elmult szerda, el csütörtök is, de

a cigány nem nagyon iparkodott visszaváltani a varázserejű családi smukkot.

Kékics kezdett gyanakodni s elindult jelentést tenni a rendőrségre. Utiközben benyitott az egyik ékszerészhez és megérdeklődte, mibe kerül egy olyan arany, amilyenből neki kettő is van. A becsüs 250 dinárt mondott s ez igen kellemetlenül érintette Kékicset, aki ezután már meg sem állt a rendőrség épületéig. Kékicset kihallgatták azonnal széleskörű nyomozást indítottak, azután utjára bocsátották a károsultat. A két aranypénzt meghagyták Kékicsnek, mert nem bizonyos, hogy Petrovicsal együtt megkerül a ló is, vagy az ára. Legyen neki legalább valami, amit mérgében a földhöz csapdoshat...

Reggeli Újság
a magyarság napilapja

Kamat helyeit kenyér

Ezer dinár kölcsönért két és fél év alatt közel háromezer dinár kamatot szedett egy vendéglős

Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi törvényeszk büntető hármastanácsa tegnap uszorapert tárgyalta. A vádlottak padján Belics Láza 53 éves neuzinai vendéglős ült, aki a vád szerint 1937 június havában 1000 dinárt adott kölcsön Sfolyanovity Vaszilijének, hogy péküzletet nyisson és ezért

kamat fejében napi 2 kiló kenyeret követelt.

A pékmester egész ez év októberéig leszállította a kenyeret, ekkor azonban bűnvádi feljelentést tett a vendéglős ellen, mert megállapította, hogy a két és félév alatt

csak kamatok fejében 2778 dinár értékű kenyeret szállított hitelezőjének,

főketartozása pedig változatlanul fennáll.

A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy nem érzi bűnösnek magát. Nem követelte a kenyeret, de a pékmester olyan jól ment az üzlete, hogy naponta önszántából átküldött neki két kiló kenyeret. A károsult azonban ennek ellenkezőjét vallotta és kijelentette, hogy Belics megkövetelte a napi két kiló kenyeret.

Ugyanezt megerősítették a kihallgatott tanúk is, mire a bíróság bűnösnek mondotta ki a vendéglőst és egy hónani szigorított fogházra, valamint 300 dinár pénzbüntetésre ítélte.

A szeptember elsejei szinvaron rögzítik meg a kereskedelmi cikkek árait

**A földművesek és kisiparosok
termékeinek árát nem
szorítják le**

A kormány elkészítette az árak megrogzítására vonatkozó törvényerejű rendeletet. A rendelet kiadásánál az illetékes tényezőket az a megfontolás vezette, hogy az eddigi áremelkedést két tényező okozta: az általános gazdasági viszonyok és a lelkiismeretlen spekuláció, az árufelhalmozás. A kormányrendelet célja az, hogy mindkét tényezőt figyelembe vegye és

főleg a lelkiismeretlen spekulációt törje le, az árufelhalmozást tegye lehetetlenné.

Az új rendelet első szakaszal megtiltja a kereskedelmi árucikkek árainak az ez év szeptember elsejei árszínvonal fölé való emelését.

Ez alól a rendelkezés alól kivételt képeznek a mezőgazdasági termények abban az esetben, ha

a terményeket a földművesek adják el és a kisiparosok árucikkal, ha azokat kisiparosok adják el.

Ezzel a kivétellel engedményt tettek azoknak a néprétegeknek javára, amelyek ma gazdaságilag a leggyengébben állnak. Sem a földművesek, sem a kisiparosok nincsenek abban a helyzetben, hogy a piacon mesterségesen emeljék terményeik árait, ezért nem kell félni, hogy a szükségesnél nagyobb áremelkedést idéznek elő.

A rendelet megengedi, hogy az ez év szeptember elsejei árszínvonal fölé is emeljék a kereskedelmi cikkek árait, ha ez az áremelkedés elengedhetetlenül szükséges.

Azonban ez az áremelkedés csak a valóságos szükséglet következménye lehet és nem alakulhat az üzérkedők kénye-kedve szerint. Az áremelkedés szabályozására a rendelet külön ellenőrző szervezetet létesít.

Országos árbitrost neveznek ki, aki a kerületi és helybéli árbitrosok segítségével szabályozza az árakat.

Az árbitrosok természetesen megfelelő szakértőkkel rendelkeznek, akik mindig a tényleges piaci helyzet szerint tesznek ötértékesítéket.

A rendelet megkivánja, hogy a közszükséglet árucikkének készleteit írják össze. Az összeírás után az üzleti könyvek folytonos ellenőrzésével akadályozzák meg az áruhalmozási kísérleteket.

A rendelet rendkívül szigorú büntetést ír elő az üzérkedési szándékkal végrehajtott áremelés előidézésére.

A spekulánsokat százezer dinártól félmillió dinárig terjedő pénzbüntetésre és elzárásra is ítéli.

Emellett az árut lefogják és árverésen az állam javára eladják.

Városi Mozi - Szubotica

Még néhány napig!

Az első magyar nyelvű hangosfilm

Hotel Kikelet

Főszerepök: Tökés Anna, Páger Antal, Turay Ida, Kabos Gyula, Uray Tivadar, Mály Gerő és a pesti Opera tagja: Dr. PALLÓ IMRE — Zene: Abrahám Pál

Vadnay László kézírata nyomán Magyar Imre és cigányzenekarának muzsika

Jegyekről gondoskodjék elővételeiben!

Megjelent az állami rekvirálási szőlő rendelet

A lefoglalható és le nem foglalható tárgyak jegyzéke

A Hivatalos Lap tegnapi száma közölte az állami hadilefoglalásról (rekvirálás) szóló kormányrendeletet. A rendelet szerint az állam lefoglalhatja úgy a jugoszláv állampolgárok, mint az ország területén élő külföldi állampolgárok vagyonát, amennyiben a lefoglalást az ország védelme megköveteli.

Lefoglalás (rekvirálás) eszközölhető akkor, amikor az ország hadereje előzetes készütségben, mozgósítási vagy hadiállapotban van.

Nemcsak a magánszemélyek, hanem a vállalatok vagyona is lefoglalható.

A lefoglalásokat a hadügyminisztérium, illetőleg a báni hatóság intézi. Lefoglalhatók a következő tárgyak: Emberi táplálék céljára szolgáló anyagok, lovaslátra és teherhúzásra alkalmas állatok, mindenféle közlekedési eszköz (állati, vagy mechanikus erővel huzott),

vasutak, vasuti berendezés, távirók, tengeri és folyami közlekedési eszközök, telefon, rádió, repülők, gyáripari és ipari vállalatok, bányák, gyáripari nyersanyagok és félgyártmányok, építőanyag eszköz, tüzelő és világítóanyag, irodai berendezés, ágyneműk, ruhaneműk, konyhai szükségletek, eszközök, önkormányzati és magánkórházak, szanatóriumok, gyógyszerek, kémiai anyagok, egészségügyi eszközök, mezőgazdasági szerszámok, ipari növénymagvak, műtrágya, stb.

Nem foglalható le külföldi diplomaták vagyona,

a magánosok legszükségesebb vagyona,

amely nélkül nem élhet, az istentiszteletekhez szükséges tárgyak és a művészi értékű tárgyak.

A lefoglalt tárgyak utáni kártérítést külön bizottság állapítja meg.

Egy aradáci gazdálkodó különös halála

**A zárt ajtó fejével zuzta be és súlyos sérülései
következtében meghalt**

Petrovgrádról jelentik: Szlovacski Aradácson holtan találták lakásán Vozac Janó 58 éves gazdálkodót. Vozac a kályha mellett egy székben ült bezuzott fejével, előtte hatalmas vértócsa. Az ajtó üvegtáblái be voltak zuzva és

minden jel arra mutatott, hogy büntény történt.

A rendőrség rögtön megindította a nyomozást, amelynek során kiderült, hogy a gazdálkodót nem gyilkolták meg, hanem önmaga okozta halálát. Vozac ugyanis állandóan iszákoskodott, elkergette feleségét,

gyermekait és egyedül élt házában. Csütörtökön este ismét a kocsmában volt és részegen ment haza. Valószínűleg nem találta meg a lakáskulcsot, ezért

fejével bezuzta az ajtó ablaküvegeit,

ugy mászott be a konyhába. Lakásából vérvonatok vezetnek a kocsmaig és ebből arra következtetnek, hogy a súlyosan sérült gazdálkodó vissza ment a kocsmába, de zárva találta. Ezért ismét hazatért, leült a kályha mellé és reggelig elvérzett.

Kétévi szigorított fogházra ítéltek egy gyilkos kubikost

Téglával verte agyon társát, mert szidalmazta

Szuboticáról jelentik: Tásziacs Alekszandar büntetőbíró nagytanácsa tegnap délelőtt tartott folytatódólagos főtárgyalást Pávlovics Boriszav 32 éves orngorai földmunkás gyilkosságának ügyében. Pávlovics ez év őszén mint kubikos a határmegegerősítésnél volt alkalmazásban több társával. Október 5-én este Ludason, Vajda Ambrus vendéglőjében együtt ivott társaival, akik közül Risztovics Nikolával összevesztett s a vendéglő előtt egy téglával úgy fejbe ütötte, hogy

Risztovics azonnal meghalt.

Pávlovics azért veszett össze Risztovicsal, mert barátját, Toszunovics Romot állandóan rágalmazta s mint közvetlen felettése, el akarta bocsátani. A vádlott a tárgyaláson azzal védekezett, hogy teljesen ittas volt tette elkövetésének idején, a történetekre sem tud visszaemlékezni, azt

sem tudja, hogy mikor és hogy ért haza. A koronatanu Vukovics Vukoszav elmondja vallomásaiban, hogy Risztovics nagyon részeg volt s emiatt kitérték az utcára. Risztovics az utcán szidalmazta őket, mire ő téglával akarta elütni, de meggondolta magát és a téglát eldobta. Amikor elfordult, hirtelen hallotta, hogy valaki a földre zuhan. Visszanézett és látta, hogy Risztovics a földön fekszik, nem messze tőle pedig Pávlovics áll. Kijelenté, valószínűnek tartja, hogy a gyilkosságot Pávlovics követte el, mivel egyedül ő volt Risztovics közelében.

A bíróság több tanut hallgatott ki, majd a perbeszédet elhangzása után ítéletet hirdetett. Ítéletében bűnösnek nyilvánította Pávlovicsot és

kétévi szigorított fogházra ítélte.

A védő és az ügyész három napon belül nyilatkozik.

Leomlottak az olasz kivitel akadályai Uj lehetőségek — Enyhítik a valutaellenőrzést

Rómából jelentik: Az olasz sajtó már a háboru elején is rámutatott arra, hogy az európai viszály következtében az olasz kereskedelem és hajózás számára milyen új lehetőségek nyílnak. Ezzel a kérdéssel foglalkozik a Regine Fascista, amely a következőket írja:

Mint hogy a háboruba sodródott államok termelő- és exportképessége szükségképpen csökken, tengeri hajózásuk pedig nagyobb nehézségekbe ütközik,

a nem hadviselő államok nagyobb mértékben nyomulhatnak be egyes piacokra

és hajózásuk nagyobb forgalmat bonyolíthat le. Természetesen előnyben vannak azok az államok, amelyek jelentős iparral és nagy hajóparkkal rendelkeznek.

Ezek közé tartozik elsősorban Olaszország. Tekintettel a megtorlások okozta helyzetre és az olasz aranykészlet megővésének szükségességére, Olaszországnak egyre inkább a cserekereskedelemre kellett berendezkednie. A helyzet most lényegesen megváltozott. Az olasz kiviteli kereskedelem előtt sok akadály leomlott és új kiviteli lehetőségek nyíltak meg. Szó van arról, hogy

a valutaellenőrzéssel kapcsolatos intézkedéseket is enyhítik.

A megnövekedett kivitel természetesen növeli a behozatal lehetőségeit, ami egyrészt javítja az olasz ipar nyersanyagellátását, másrészt pedig a minden eshetőségre való tartalékolás kereteit is kitágítja. Az olasz kereskedelem kiterjedése természetesen növeli a líra szilárdságát és nemzetközi tekintélyét.

Az Informazioni del Giorno szerint az olasz kivitel növekedése máris jótékony hatással volt a líra nemzetközi helyzetére. Az olasz pénznem a dollárral együtt

a nemzetközi valutapiac legfőbb értékmérője kezd lenni.

Megvan a lehetősége annak, hogy a jelenlegi helyzet továbbfejlődése során a líra elsősorban a földközi-tengeri és délamerikai államokban ugyanazt a szerepet fogja betölteni, amelyet az Ujkor elején az olasz kereskedővárosok pénznemei játszottak.

A leghosszabb napfogyatkozás 1200 év óta

Londonból jelentik: Hét nagy tudományos expedíció készülődik a világ különböző részeiből Dél-Afrikába, hogy a fokvárosi csillagvizsgálóból figyelje 1940 október 1-én a 230 másodpercig tartó napfogyatkozást,

a leghosszabbat 1200 év óta, amely 203 kilométer hosszú árnyékot vet majd Délafrikára. A megfigyelések eredményeinek feldolgozása évekig tartó matematikai munkát kíván. Több intézet, köztük a greenwichi csillagvizsgáló különleges műszereket készítet erre az alkalomra többmillió dinár költséggel.

**Férfiingek nagy választékban
Faragónál, Szubotica**

Gostionica Popov ●● Popov vendéglő

HOVA MEGYUNK SZILVEZTEREZNI?

a Popovhoz!

Természetesen oda! Ott folyik a jó bor: savanyutól az édesig, fiatalától az öregig. Ott pezseg a jókedv, mint a pezsgő habja, haragosoknak elvész a haragja. Mindannyian öszelelkeznek szípen és együtt örülnek a boldog UJ ÉVEN!

IGAZGATÓ: BURÁNYI BALÁZS

Malacsorsolás ●● Miletta és Sándor

Önműködő rádiótelefon

Rómából jelentik: Mussolininak a napokban mutatták be egy fiatal római mérnök, dr. Domenico Mastini találmányát, az önműködő rádiótelefont. A találmány megoldja azt a régi problémát, hogyan lehet valakit bárhol, bármilyen helyen, vagy távolságban felhívni, vagy pedig hogyan lehet bármely meghatározott helyről, repülőgépről, hajóról vagy az Alpok tetejéről telefonon beszélni. A Mastini-féle rendszer

a rádió és a fávbeszélő kombinációjából áll.

Lehetővé teszi, hogy kis rádiókészülék segítségével bárki bárhol felhívassa lakását. A rádiókészüléken tárcsázott számot 12 és 11,5 méteres hullámhossz segítségével a rendes telefonközpont közvetítésével lehet megkapni. A rendes távbeszélő állomásról szintén fel lehet hívni a mozgó állomást, amely egyúttal leadó és felvevő készülék is.

KÜLFÖLDI TÖZSZEJÁRLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.60—7.90, Berlin 5.65—5.67.

Zürich: Beograd 10, Páris 9.97, London 17.60, Newyork 445.87, Brüsszel 74.55, Milánó 22.50, Amszterdam 237.075, Berlin 173.50, Szófia 5.30. Bukarest 2.20.

BACSKATOPOLA

Szeged FC—JAK—Csantaviri AK kombinált 12:2. A munkanap és nagy hideg ellenére is nyolcszáz főnyi közönséget vonzott a szegedi csapat vendégszereplése. A szegedi csapat bemutatta a profi labdarugás minden szépségét, a topolai JAK és a csantaviri csapatból alakított kombinált nem volt komoly ellenfele. A szegediek közül Harangozó tünt ki a legjobban. A kombinált két gólját Hajnal I és Demus adta.

AVALA MOZI Szubollica

MA UTOLJÁRA

A három sárkány

Rajnay Gábor, Lázár Mária, Dénes Oszkár, a három sárkány szerepében: Márkus Emília, Berki Lili, Sziklai Szerén, továbbá Rózsabegy Kálmán és Magyarai Imre cigányzenéje felejthetetlen élmény!

MA UTOLJÁRA

HIREK

HIDEG IDŐ

Tegnap Jugoszlávia egész területén, hideg idő volt. Csak északon derült ki.

A legalacsonyabb hőmérséklet Banyalukán volt —24 fok, a legmagasabb Herceg Novin 10 fok.

Noviszádon az elmúlt éjszaka 20 fok alá süllyedt a hőmérő higánya. Várható időjárás: Hideg, derült idő.

Hőjelentés. A Putnik-iroda közlése szerint Kranszkaogorán a hőmérséklet —7 fok, a hó 27 cm. magas. Blédben 12 fok hideg volt, a hó 25 cm. magas, Pohorjén —20 fok hideg, a hó 35 cm. magas.

— Pancsevó szegényeinek téli segélyezése. Pancsevó város vezetésénél idén úgy intézi a szegények téli segélyezésének ügyét, hogy meleg étel helyett fát és kenyeret oszt ki az arra rászorulóknak között. A város gyűjtést rendezett, amely szép eredménnyel zárult. Az üvegyár 20.000 dinárt adott, a rendőrök az uccán 22.600 dinárt gyűjtöttek össze. A segélyeket a városi háznál osztják ki. A mai napig 15.000 kiló fát osztottak ki. A szegények naponta 150 kiló kenyeret kapnak.

— A házi szarka és a ragadozó vendég. A noviszádi rendőrség tegnap két kisebb lopás ügyében folytatott sikeres nyomozást. Vranics Anica, Vranics Mane noviszádi vendéglős felesége jelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes tányért, kést és különféle más konyhafelszerelést lopott az Emlékhon vendégőjének konyhájából. A rendőrség letartóztatta a tettest Tomics Katica eszlédlyány, a vendéglő alkalmazottjának személyében. — Tusák Anna Szubotcska uccai vendéglős jelentést tett a rendőrségen, hogy egyik ittas vendége ellopta az óráját. A rendőrség megállapította, hogy az ittas vendég Nikolics Hranilo 27 éves szarajevói munkással azonos. Letartóztatásba helyezték.

— Tolvajlások, verekedések Málgyecson. A mállgyecsoni rendőrségnek karácsonykor mozgalmas napja volt. Letartóztatta Fülöp Mária 19 éves eszlédlyányt, aki Bajmokon, szőlősi helyén nagymennyiségű ékszer és ezüst evőeszközt, valamint nagybőrtékű ruhaneműt lopott. A tolvaj leányt átadták a bíróságnak. — Feiffert Katalin 45 éves szekicsi illetőségű nő besurran Györi János szikvizgyáros lakásába s ellopt egy értékes asztalterítőt. A rendőrség idejében kapott személyleírás a tolvajról és letartóztatta, még mielőtt emelkedhetett volna. — Firány Péter 25 éves legényt a szekicsi tanyákon ismeretlen egyének megtámadták és összeszurkálták. Firány állapota súlyos, az ismeretlen támadók után nyomoznak. — Nagy Lajos vendégőjében karácsonykor összeveszték a legények és Csabai Szilvesztert több helyen megszurkálták. A verekedésszínhelyére több rendőr érkezett s a verekedőket elő akarta állítani, a legények azonban rájuk támadtak. A segítségül érkezett rendőrök letartóztatták a rendbontókat, névszerint Uhor Pétert, Uhor Pált, Tóth Andrást, Tóth Sándort és Major Istvánt, akiknek ügyében a vizsgálót levezette, majd az ügyet áttette a bírósághoz. Csabai állapota súlyos.

Óriási választásban

felőtő-, télikabát- és öltönyzöveket ajánl

PRITEX Subollica

— A pancsevói közkórház küzdelme a trachoma ellen. A pancsevói városi közkórház igen figyelemreméltó munkásságot fejt ki a szembetegségek leküzdésére. A kórház szemosztályának berendezése a legkiválóbb az egész Vojvodina területén. Kiválóan képzett orvosok gyógyítják a szembetegeket elsődrendű műszerekkel. A múlt évben a kórház szemészeti osztályán összesen 20.935 ember szemét vizsgálták meg. 324 trachomás beteget kezeltek. Ezek közül 40 gyógyult ki teljesen. A többiek azért nem gyógyultak ki, mert nem jártak rendszeres kezelésre. Ugyanis a trachomás betegek még ma sem járnak rendszeres kezelésre, holott pedig ez elsődrendű érdekük. A kórház emelt trachoma ellenes propagandáiratokat osztott ki a környékbeliek között.

— Több a fiu, mint a leány Petrovgrádon. Petrovgrádról jelentik, hogy a legutóbbi kimutatás óta tízenkét fiu és hat leánygyermek születését jelentették be az anyakönyvi hivatalban. Házasságot kötöttek: Dojkov Mián és Cárán Jeliszaveta, Kozlovacski Szvetozár és Kotre Mária, Konsztantinov Dusan és Tadic Juszitka (Andrejevác). — Meghaltak: Iics Milos 8 éves, Csányi Rozália 81 éves, Lambics Danica 53 éves, Dobarszki Ilija 51 éves, Radu Petar 11 éves, Kojics Milan 58 éves, Bergner Erzsébet 56 éves, Máté Ferenc 78 éves, Weisz János 50 éves, Gardinovacski Veszelin 9 hónapos, Vorigics Milán 48 éves, Neuhard Jenő 37 éves és Benák Anna 53 éves korában.

— Petrovoszelói hírek. Vasárnap délután a kora esti órákig béres és kanász fogadás lesz a Nagyvendéglőben. — Szilveszter napján a Szloga Kaszinó-bát rendez, a Legényegylet kabaré-estet, műsorost lesz Varga Lajos vendégőjében és özv. Varga Jánosné vendégőjében. — Szilveszter napján este 9 órakor tartja évi tisztújító közgyűlést a Polgári Olvasókör (Nagygazdakör) a Legényegyletben lévő helyiségben. — Az előjáróság a Petar király csatornán a halászati jogot január 2-án adja bérbe nyilvános árverésen. Az árverési feltételeket bárki megtekintheti a községházán a hivatalos órák alatt. — Özv. Balázs Jánosné szül. Rác Klára hosszú szenvedés után 75 éves korában elhunyt. Több cigányprimás gyászolja anyját, nagyanyját az elhunytban.

— Mit sugott meg a kis madár Kína londoni nagykövetségén? Londonból jelentik: Quo Tai Chi, Kína londoni nagykövete, ezeket mondotta az angol-kínai társaság lakomáján: »Egy kis madár megsugta, hogy Sir Denison Ross, a világhírű angol orientalista, nemsokára messze külföldre távozik, hogy királyt és hazáját szolgálja.« A tudós, aki a keleti nyelvek londoni főiskolájának alapítója és harmévekkel nyelven beszél, a nagykövet előzárásra bejelentette: csak annyit árulhat el, hogy megbízatása tényleg nagyon messze szólítja őt. A sejtő úgy tudja, hogy küldetése fontos diplomáciai megbízatással áll kapcsolatban.

— Felmentett noviszádi nyomdász. A noviszádi törvényszéken tegnap délután tartottak tárgyalást Vujicsin Lázár noviszádi nyomdász ügyében. Vujicsint azért vonták felelőségre a bíróság, mert a nyomdájában készített nyomtatványból nem juttatott el 5 példányt az államügyészségnek. Mivel a tárgyaláson bebizonyult, hogy csak közönséges plakátokról volt szó, a bíróság Vujicsint felmentette a vád- és következményei alól.

— Beszűntették a dunai hajóforgalmat. A hidegre fordult időjárás miatt a folyamhajózási igazgatóság beszüntette a Duna egész hajóközlekedését.

FIGYELEM! ●●●●● FIGYELEM!

Szilveszterest Januskónál!

Dísznótoros vacsora, malacsorsolás és TÁNCZENE REGGELIG! SZUBOTICA, VILSONOVA 25

— SZUBOTICAI HIREK. Lendvai József zobnaticai földbirtokos feljelentést tett a rendőrségen Lukics Josko 34 éves munkása ellen, mert állítása szerint, december 3. és 10-e közt rendszeresen fosztogatta kukoricaállományát. Ez idő alatt mintegy 4 mézást 480 dinár értékben tulajdonított el. A rendőrség Lukicsot letartóztatta s átadja a bíróságnak. — Mácskovics Vécó 51 éves csikóriai kisgazda december 22-én egy baltával fejbeütötte 23 éves gyámsága alatt álló unokaöccsét, Istvánt. Mácskovics kihallgatása alkalmával elmondta, hogy unokaöccse megjelent a házánál és durva szavakkal vádolta őt, hogy elkülsimertlenül kezelte vagyonát és egy állítólag eladott föld árát nem akarja átadni neki. Nagy felindultságban ragadtatta el magát annyira, hogy unokaöccsét baltával fejbesújtotta. Mácskovicsot beszállították a kórházba, állapotja súlyos. — D. B. 11 éves III. elemista sándori kisfiu betört Stefkovics Iván munkás házába. A zárt szekrényből ellopt 300 dinárt. A lopott pénzből 2 zseblámpát és egy futballt vásárolt. A megmaradt pénzt fivérének adta megőrzés végett. A rendőrség vizsgálatot indított annak megállapítása végett, hogy a fiatal gyerek büntényéért kit terhel a felelőség.

— Gyilkosság Szekiesen. A szuboticaai államügyészségnek jelentette a szekiesi csendőrség, hogy Margit György 50 éves szekiesi földműves egy konyhakéssel leszúrta a 25 éves Margit Józsefet, aki a szurás következtében azonnal meghalt. A szuboticaai államügyészség utasította a topolai járásbírósgot a boncolás megejtésére és a részletes jelentés megtételére.

A Popovics-féle

mészárszékben a »Fehér Ökör« mellett. Noviszád, Kralja Petra II. 59. sz. alatt prima borju, teljes báránv és malac kapható. Az UJEVI ÁRAK a következők:

MARHANUS 2.— és 6.— dinár
BIRKANUS csak 4.— dinár

— Üvegszállal először O'aszországban szűttek. Rómából jelentik: Franciaországban szövetmintát őriznek, amely 1855-ben üvegszállal készült és azt tartják, hogy Franciaországban használtak e őször üveget szövetek gyártására. O'aszországban most megállapították, hogy ez nem áll. mert egy Pane Ferenc nevű nápolyi ember már 1832-ben készített üvegszállal átszőtt szövetet és ezt a találmányt a textiliparban 1842 óta állandóan alkalmazták.

A nép nevelése az egyesület létalapja. Előadásokat ingyen küld a Közművelődési Tanács.

KARÁCSONYI MAGYAR BÁL
 VRSACON. Karácsony első napján rendezte a vrsaci magyarság évenként szokásos karácsonyi bálját a Vojvodina vendéglő kistermében. Annyi volt a táncoló pár, hogy a nézők csak kívülről az ablakon át gyönyörködhetnek a véget érni nem akaró jókedvben és magyaros mutatkozásban. A bálát Tóth Ferenc, Tokaji Antal és Nagy József rendezték. Az ő érdemük, hogy hosszú idő után először a nép az értelmi osztály jó részével együtt a legjobb egyetértésben ropta a táncot. Az est kiemelt eseménye volt a hat magyar ruhás pár palotás tánca. A táncot Kálmán Lajos mint bírót vezette, táncos párok voltak: Tóth Mihály — Tóth Rozsi, Tóth Pali — Nagy Maris, Csorba Laci — Nagy Vera, Nagy Józsi — Pataki Bözsi, Koti István — Tokaji Julis, Tóth Péter — Nagy Rozsi. A palotás előtt és után mintegy 50 tagból álló vegyeskar üdvözlő és befejező éneket adott elő, szép tagoltsággal, fegyellemmel. Ugy a körtáncot, mint az éneket a rendezőség kérésére Aradi Erzsébet, Lukinich Teréz és Saskeőy Ibolya állított össze és tanította be. A termet a karácsony szellemének megfelelően Csihás Károly vezetésével az ifjúság díszítette.

A halász szeretője Molon. A molli Keresztes Ifjak Egyesületének műkedvelői karácsony másnapján nagy sikerrel mutatták be »A halász szeretője« című háromfelvonásos népszínművet. A közönség lelkesen megtapsolta a szereplőket, akik a következők voltak: Nagy Győző, Tóth Jucika, Grádló Ilonka, Nagy János, Gajdos István, Devecseri János, Bor Béla, Kalic Mariska, Patyi Bálint, Patyi Béla, Oláh Lajos és a kisebb szerepekben Magó János, Branovacski Sándor, Bor János, Rafai Szilveszter, Somogyi Lajos, Bakos István, Flaisz Péter, Halász Jucika, Bozsóki Károly, Bor András, Szécsényi Bözsike, Klucsik Annuska, Szécsényi Lajos, Kolonics Sándor és Aranyos Illés. Külön díszet illeti a rendező Vajda Lajos főtisztelendő. Sugó Magó Antal volt a maszkirozó Kormos István.

KARÁCSONYI ÜNNEPÉLY KULÁN. Szenteste baráti összejövetelt tartott a kulai Keresztes Egylet, karácsonyi énekekkel és vidám szórakozással várták az éjféli misét. Karácsony első napján litánia után igen szép műsoros ünnepélyt tartottak, melyen színrekerült szavalat, szavalókórus, gyermek pástorjáték a karácsonyi énekek mellett. Soltész Ferenc rendezte. Wighardt Ilona díszítette izlisesen a termet. Özv. Dr. Ormayné Izlises ruha összeállítása méltó meglepetést keltett. Jól szerepeltek Fárás Mariska, Kovács Gyurka, Gombár Mariska, Bálint József, Gombár Jolán, Milánkovics Katica, Fürstner Rózsa, Szauzer János, Loboda Mihály, Vaszlavik Magdi, Szélinger Vera, Gallai Giza. A gyermek szereplők is igen jók voltak: Katatics Feri, Török Sanyi, Dudás Sebestyén, Körmöczy Mihály, Süke Antal, Gombár Giza, Bauer Éva, Megyeri Juliska és Tótludasi Magdi. A Keresztesek énekkara is jó volt. Az egyesületi helyiséget zsúfolásig megtöltő közönség meglepéssel és szívében szép karácsonyi emlékekkel távozott az ünnepélyről. — Szilveszter este a Keresztes Egylet, a működő és pártoló tagok részére zártkörű házi mulatságot rendez, malac és egyéb tárgyak sorsolásával.

SZINHÁZ-FILM

A noviszádi Daloskör szilveszteri mulatsága változatos és tarka műsort hoz

A noviszádi Daloskör szilveszteri mulatsága változatos és tarka műsorával kitűnő szórakozást fog nyújtani. Az estélyt a dalárda énekszáma vezeti be, amit Mihály bácsi köszöntője követ, Kaszás Imre előadásában. Siha Tibor két dalt énekel a »Hotel Kikelet« c. filmből, még pedig a »Késő a bánat kedvesem« és »Két hold földje« címűt. Siha Kamilla japán táncát Török Rezső »Szép az élet« című egyfelvonásos vígjátéka követi.

Cser Éva lejt egy spanyol táncot, ami után Nöti Károly »A motor« című egyfelvonásos komédiája kacagtatja meg a nézőket. Az egyes számokat Gerich Endre szellemes bemondásai előzik meg.

A szilveszteri mulatságra a beléptidij mindössze tíz dinár személynként. Az estet terített asztalok mellett rendezik.

Január 1-én négy órai kezdettel teadélután lesz a Daloskörben.

Hatalmas sikert aratott »A cigány« című népszínmű Szatárbeceén

A szatárbecei Római Katolikus Földműves Ifjúsági Egyesület hírneves műkedvelő együttese karácsonykor felejthetetlen élményekben részesítette színházlátogató közönségét. Az előadást megelőzőleg Csajkás Antal káplán üdvözölte a rekord számú közönséget, majd felhívta az összes becei földműves ifjakat, hogy sorakozzanak mindannyian a Római Katolikus Földműves Ifjúság egyesületének zászlaja alá, amely egyedül biztosítja részükre a mai kornak megfelelő nevelést és a szebb jövőt.

Utána Hové Gizike szavalta el bájos közvetlenséggel »A mi éjféli fogadalmunk« c. költeményt, majd Károlyi Bözsike kitűnően szavalta Móra László »Karácsony édes ünnepe« c. alkalmi versét. Ezután az Egyesület kitűnő műkedvelői színrehozták Szigligeti László »A Cigány« című népszínművét 3 felvonásban, amely elejétől végig lebilincselte még a legkényesebb igényű közönséget is.

Elsőnek kell említenünk a színmű főszereplőjét, a Rózsai szerepét játszó Szabó Annuskát. Eddigi szereplésével is kitűnő tehetségéről tett tanúságot, de a mostani előadása az eddigieket is felülmulatta. A drámai jelenetek alakításában utólérhetetlen és nem volt szem, amely ne könnyezett volna, amikor a nehéz lelkitusa után aléltan rogyott az őt hiába vigasztaló Zsiga dádé elé a reájuk hulló virágcsőben. — Varnyu István Zsiga cigány szerepében remekelt. Teljesen átvezette a feladatot és kitűnően alakította nehéz szerepét. — Rózsai bátyja, Halápi Mihály, ezáltal is kitűnően alakította a halottnak vélt Peti szerepét. — Mindenkit meglepett a Gyuri szerepét játszó Halápi Sándor, az egyesület műkedvelő Benjaminja. Először lépett életében a színpadra, de a sokat

ígérő kitűnő alakítása és gyönyörű hangja nagy sikereket biztosít részére a műkedvelés terén. — Kurta, agglégényt Koszorus István nagyon jól adta elő. — Németh György, a papucshős Márton parasztagazda alakításában ezuttal is jól játszott. Ennek felesége Nagy Bözsike mint Rebeka a várakozáson felül mutatta be a házsártos feleségek elrettentő példáját. — Sokat szenvedett tőle, egyetlen leánya Hové Gizike, mint Évi, aki kitűnően alakította nehéz szerepét. — Általában derűt keltett Palásthy János, a gyönyörű paszmántos öltözetben beillanó Ferke hajdu, aki gigerli szerepét jól alakította. — Méltóságteljes volt Lakatos András, mint kisbíró. A rágalmozó Kondorné szerepében Kiss Verka nagyon jó volt. Továbbá nagyon jók voltak Sári — Csillag Pirike, Panni — Péter Gizike, Erzsé — Károlyi András, Horváth Jenő mint nász-Bözsike és a vigasztaló öreg Pál nagy és Ruminesik Mihály, Babényác Mihály vőfélyek mint a díszes nász nép vezetői az őket követő csinos koszorus lányokkal, akik Pisák Juliska, Varnyu Bözsike és Simics Juliska voltak, festői látványt nyújtottak a színpadon.

A darabban lejátszódó gyönyörű táncokat minden alkalommal meg kellett ujránézni. A táncokat Füvessy Lajosné tanította be teljes hozzáértéssel. Rendezők: Csajkás Antal, káplán és Kinka János, sugó: Nagy József. Technikai rendező: Varnyu István. A kitűnő maszkirozás Papp Pál szakértelmét dicséri.

A szindarab és az utána következő táncmulatság zenéjét Gábor Jancsi hírneves cigányzenekara szolgáltatta.

Mivel a közönség körében nagy érdeklődés nyilvánult meg a kitűnő előadás után, a szindarabot a közeljövőben megismétlik. *xyz.*

A »Minden jó, ha vége jó« vígjáték Kanizsán. A Kanizsai Iparos és Polgári Dalkör műkedvelői karácsony napján az Iparosothonban előadták Ferenczy Ella »Minden jó, ha vége jó« című vígjátékát. Az előadásra nagyszámú közönség gyűlt össze, amely lelkesen tapsolt a tehetséges műkedvelőgárdának. Valamennyi szereplő kitűnő alakítást nyújtott, különösen Leopold József, Feiszthammal István, Solti Máté,

Kelemen Ica, Kókai István, Ladoczkai Ica és nagy Juliska a főbb szerepekben. Jók voltak a többiek is: Szabó Rózsika, Kókai Pista, Ladoczkai Rózsika, Fejős László, Nagy Juliska és Kovács Antal. A rendezés nehéz munkáját Reizinger Ármán végezte, ugyanő készítette a szép díszleteket is. A zenekart Gyulai Tamás vezényelte. Előadás után jól sikerült táncmulatságot tartottak.

KARÁCSONYI ÜNNEPSÉGEK
FEKETICSÉN. A karácsonyi ünnepek alatt a feketicsi kisdédóvó növendékei jól sikerült karácsonyfa ünnepélyt rendeztek, amelyre a szülők és az érdeklődő közönség nagy számban jelent meg, hogy tanuja legyen az ártatlan csöppségek örvendezésének. A jószívű emberek adományából minden kisgyermeket szeretetsomaggal ajándékoztak meg, míg a szűkölködők ruha és cipősegélyben részesültek. Feketics község jóvoltából. A karácsonyfa ünnepélyt jól sikerült műsor előzte meg, amelynek keretében a vendégeket Rakics Radmila szerb nyelven, Kovács Iluska magyarul, Gerber Norma németül üdvözölte. Alkalmi, karácsonyi verseket mondtak el, nagyon tehetségesen: Braskó Mariska, Kiss Juliska, Braskó Juliska, Trucsinszki Mariska, Őri Etuska, Bosch Marica, Vécsei Sanyi, Gutwein Mariska, Gáspár Jucika, Szarka Lidike, Szilágyi Lidike, míg kis jelenetekben kitűntek Pásztor Józsi, Butor Zsófia, Fehér Sándor, Gombos Zsófia, Vajda Sándor, Kelemen Mariska, Burai Misike, Kerekes Lidike, Sági Józsi, Kerekes Józsi, Vajda Józsi, Németh Lacika, Lakatos Sári, Sárosi Irénke, Németh Mariska és Henkel Helén. Megható volt a kis Lakatos Sárika szép befejező köszönő imája. A műsor megrendezésén és betanításán nagyon sokat fáradozott Fehér Rózsa állami óvónő. — A vasárnapi iskolás gyermekek a templomban tartották meg karácsonyfa ünnepélyüket. Nagyszámú közönség előtt kitűnő felkészültséggel mondotta el 216 gyermek, bibliaversekben Krisztus urunk születésének történetét, amelynek végeztével Ágoston Sándor püspök mondott biblia-magyarázatot és hívta fel a gyermekek figyelmét a karácsony ünnepének a jelentőségére. A gyermekek bizonyágtétele után következett az ajándéksomagok kiosztása s a feketicsi hívek adományából mind a 216 gyermek szeretetsomagban és friss meleg vajás kalács adományban részesült. A gyermekek betanítása lelkes vasárnapi oktatók: Balogh Juliska, Butor Juliska, Borbély Zsuzsika, Fehér Rozika, Bartha Gizike, Kozma Livia, Bácsi Lidike, Papp Mariska, Kasza Lidike, Lódi Juliska, Németh Judit, Szolga Zsuzsika, Bányai Lajos, Teleki László és Láng Zoltán végezték. Ugyancsak bensőségteljes karácsonyfa ünnepély zajlott le a református árvaházban, valamint a feketicsi német evangélikus és német református egyházközségekben, ahol a gyermekek szintén énekszámokat, szavalatokat adtak elő, amelynek végeztével mindhárom helyen szeretetadományban részesültek a gyermekek.

A karácsony Szajánban. A templomban gazdagon díszített karácsonyfa gyönyörködteti a gyermekeket s felnőtteket egyaránt. A Gazdakörben Sárközi Sándor kántor és neje Kabók Rozika rendezésében és betanításában karácsony ünnepén pástorjáték szórakoztatotta a lakosságot. A jótékony célú est szép anyagi sikerrel is járt. Vlainics Olga, Cseh Ilonka, Kovács Irén, Liptai Rózsai, Kabók Piros, Kovács Pál, Süli János, Varga Vilmos, Sipos Sándor, a kis Bozsóky stb. szereplők nagy készséggel, átérzéssel játszottak, szavalatokat, énekeltek korszerű öltözékekben. A pástorjátékot általános kívánságra Három királyok ünnepén megismétlik.

Elsőrendű lesz a szubotical magyar Katolikus Kör Szilveszter esije

Jelentettük már, hogy a szubotical Katolikus Kör magyar tagozata Szilveszterkor nagyszabású műsoros mulatságot rendez. A soron az egyesület legjobb műkedvelői lépnek fel. Monológ vezet be az előadást, utána magyar dalok következnek, majd egyfelvonásos bohózat, Hacsak-Saló jelenet, operett-részletek, újra bohózat és egyfelvonásos énekes játék jön. A rendezőség változatos meglepetésekről gondoskodik. Konferál Nagy József. Lesz malacsorsolás, konfetti és szerpentincsata stb. Közön ivó és mulatótermet rendeznek be.

A mulatságot a Katolikus Legényegylet helységében tartják meg. Jegyek elővételben a Krécsiféle könyvkereskedésben kaphatók.

«(****)»

A »Kártyázó Asszonyok« a Színházi Magazin újví számában. A Színházi Magazin új számának darabmelléklete a Vígsház nagyszerű szindarabja a »Kártyázó Asszonyok«. Az új szám beszámol ifj. Horthy Miklósnak, Magyarország braziliai követének érdekes előadásáról, képes riportot hoz az 1939-es esztendő színpadi menyasszonyairól, a fővárosi színházak újdonságairól, részletes tudósítást a Park Club jótékony célú előadásán megjelent társasági dámák toalettjeiről. Rökk Marika újví levele »Intervju Szilveszterrel«, »Siiskola«, nagy társasági-, film, és divatrovat, külön gyermeklap, vicclap, kotta és kézimunkamelléklet egészítik ki a tartalmas és szép újví számot.

Tomboló mulatás készül Noviszád Szilveszter estéjére

Minden magyar társadalmi egyesület mulatságot rendez

Noviszád népe a holnapi Szilveszter estét a külföldön pusztító háboru ellenére is a szokott vidám hangulatban mulatja át. A város lakossága legalább egy estére el kívánja felejteni a komoly dolgokat, táncolva, mulatva várja az új esztendő első óráit, hogy az 1940-es év az egész világ részére olyan kellemesen végződjön, mint amilyen jól Noviszádon kezdtek...

A legnagyobb szabású mulatságnak a beltéri Katolikus Otthonban rendezendő műsoros est mutatkozik. A rendezésben három egyesület vesz részt:

a beltéri Katolikus Kör, a Katolikus Nőegylet és a NAK. Mindhárom egyesület legjobb rendezőit és legkitünőbb műkedvelőkomikusait vonultatja fel, hogy a műsoros est száz százalékosan jól sikerüljön. A műsor a lehető legérdekesebb és legváltozatosabb. Az előadás pontosan kénc órákor kezdődik. Jegyek elővételben a ku-

lai postógyár lerakatában kaphatók.

Érdeklőségben és vidámságban nem marad el a

külső Katolikus Olvasókör és a Református Olvasókör műsoros mulatsága sem. Mindkét helyen egész esztendőre kikacaghatja magát a mulatság résztvevője és a legjobb zenekar muzsikája mellett táncolhat kiváló kivirradtig.

Természetesen elsőrendű műsort állított össze a

Polgári Magyar Daloskör is, amely rendezőségének névsora a legjobb garancia arra, hogy a mulatság hangulata elsőrendű lesz.

A telepí Olvasó és Gazdakör táncmulatságot rendez, amelyen különféle kedves meglepetések várhatók.

Természetesen minden egyesület megrendezi a szokásos malacsorsolást is.

«(|||||)»

— Ma este az »Ármány és szerelem« a noviszádi Emétkotthonban. A dunabánsági szerb Nemzeti Színház társulata ma, szombaton este Schiller »Ármány és szerelem« című örökbecsű drámáját mutatja be. Holnap, vasárnap délután Sztéria—Popovics »Pokondirena tikva« című szindarabja kerül színre, este nem lesz előadás. Január másodikán bemutatót tart a társulat. Sebestyén Pál szombori származású írónak »Örök ifjúság« című darabját hozzák színre.

Moravica szilveszteri és újví műsora. A sztaramoravcai ifjúság Szilveszter-estén táncmulatságot tart, melynek keretében mozicsoportok, villámtréfák, alkalmi strófák és vidám jelenetek, valamint igen sok meglepetéses műsorszám szerepel. — A sztaramoravcai szervezett munkásság műkedvelő csoportja újví estéjén Kuruc Lajos vendéglőjében Csik Ferenc rendezésében bemutatja Bus Fekete László: János című 3 felvonásos vígjátékát.

— Új fölkelést akart támasztani a magyar tartományban, ahol csak most sikerült végleg leverni a lázadókat s megszüntetni az önállósági törekvéseket. Harmadszor pedig hűtlenséget és árulást követett el házuk ellen, holott gyámfiunk volt s így sokszoros hűségre és hálára volt kötelezve legmagasabb személyünk iránt. A titkos tanács határozatát megerősítjük. Er muss sterben! Meg kell halnia! (Er muss sterben! Ezek voltak Ferenc József szavai is 49-ben. A nemes es ártatlan gróf Batthyánynak is e szavak folytán kellett meghalnia. A szerző megjegyzése.)

A szekrény megegyeszer megzörrent, aztán teljesen elcsöndesült. Magdolna hercegnő nem látta már a komor arcokat az asztal körül; a sötét tekinteteket, amelyekkel a titkos tanács tagjai egymásra néztek; ájultan hevert a szekrény fenekén.

Csak Kollonics arca volt d'adalmas: végre elérte azt, amire majd másfél évtized óta törekedett: a leghatalmasabb magyar törvénytehet a porba fog ománi kitaró fejszeapásai alatt!

— Van még valami tárgy? — kérdezte a császár unottan.

— Van, persze, — mondotta erélyesen a bíboros — Rákóczi büntársáról, Bercsényiről még nem határoztunk, holott az ő bűne nagyobb, mint Rákóczié s szintén nagyon gazdag ember!

A császár ez utóbbi szavakra érdeklődve fordult Kollonics felé,

Eredeti történelmi regény a XVII. századból

1562

aki a fogait csattogtatta bösz gyűlöletében, mintha máris Bercsényi csontjait ropogtatná.

— Mi van Bercsényivel? — kérdezte Lipót. — Csakugyan, ő is áruló?

— Hogy áruló-e? — r'kacsolta Kollonics és vérhullám öntötte el az arcát. — De még mennyire az!

— Ő is aláírta a levelet? — érdeklődött Lipót s előrenyújtotta a kezét.

Eillers fölvette az iratesomó tejejről Rákóczi levelét s mély meghajással átnyújtotta az uralkodónak.

— Barátocskám, — mondta a császár, — Bercsényi nevét hiába keresem itt.

— Szükségtelen hogy ott legyen. — vette át a szót Kollonics. — Ott van Rákóczinak az a mondata, hogy a névsort későbbi alkalmammal fogja elküldeni. Legyen nyugodt, felség, hogy ha tovább engedjük volna fejlődni ezt a kárhózatot mozgalmat s a névsor elkészül: annak az élén Bercsényi neve tündökölt volna!

— Egészen bizonyos! — erősítette Buccelin.

— Dehát mit jelent az aláírás hiánya? — mondotta indulatosan,

a bíboros. — Csak álnok ravasz-ságukat tanusítja, hogy egyedül Rákóczi levelezett. De hát nincs-e ott Longueval tanúsága, mely szerint Bercsényi volt az a nyughatatlan ördögi szellem, amely magát Rákóczit is az elégtelenség élére ösztökélte? S ugyan miért szökött ki Bercsényi Lengyelországba, arra a hírre, hogy a császár öfelsége keresteti? Ide sietett volna Bécsbe, ha ártatlannak érezte volna magát! Ha semmi egyéb bűne nem volna, hanem csak annyi, hogy császári tábornok léteire meghiusította a felség parancsának teljesítését, tehát föllázadt ellene: ez magában elég arra, hogy leüssék a fejét. Indítványozom a szökésben levő áruló-nak in konumaciám háárra ítélését. Halál és vagyonának elkobzása: erre szavazok. Amellett körvényint kell kibocsátani ellene és hata'mas vérd'jat kell kitűzni a fejére! Még ez sem elég. A körözvényt és a halálítéletet ki kell szegezteni a vármegye kapujára. Hadd reszkessenek az árulók!

A többi tanács tag is halálra szavazott s a császár megpecsételte Bercsényi elítélését.

— A formáságokat majd végez-

KITÜNŐEN SIKERÜLT A »VARRÓTÜHERCEGNŐ« BEMUTATÓJA NOVIKNEZSEVÁCON. Gergely Boriska noviknezseváci író és Spang József zeneszerző »Varrótühercegnő« című háromfelvonásos operettjét karácsony első és másnapján a Keresztes Egylet műkedvelő gardája adta elő Noviknezseváccon a Kiss-féle vendéglő színháztermében. Gergely Boriska neve már nem új a vajdasági magyar irodalom terén és így érthető a nagy érdeklődés, amely első szindarabjának bemutatóját megelőzte, nemcsak Noviknezseváccon, hanem a környéken is. Nagyszámú közönség nézte végig a darabot és sűrűn megismétlődő tapssal jutalmazta ugy a szerzők, mint a szereplők teljesítményét. A darabon érezhető volt, hogy szerzője nem rendelkezett kellő színpadi technika ismerettel, a személyes tapasztalatok alapján azonban a legközelebbi darabjában bizonyára ezzel is könnyen megbirkózik. A főbb szerepekben kitünő alakítást nyújtottak: Bach Ilonka, Dach Katóka, Kókai Matildka, Bach Mariska, Hódi Boriska, Tóth Lajos, Orosz János, Bánszki Ferenc, Bokor György, kisebb szerepekben jók voltak még: Hódi János, Haibel Mariska, Pörzsölt Mariska, Haibel András, Kovács György, Farkas Sándor, Fürzsölt Gizike, Lakatos Juliska, Kókai Rozika, Pálfi Boriska, Horváth Ilonka, Ujvári Gizike, Farkas Bözsike. A görllök szerepeiben nagyon kedvesek voltak: Hegedüs Irma, Papp Gizike, Kiss Rozika, Juhász Irénke. Nagy Ilonka, Lackó Ancika, Barna Ilonka, Farkas Etelka és Pálfi Jolánka. A táncokat betanította és a hozzáértéssel. Az operett zenekisédarabot rendezte Spang József nagyretét Lengyel József kibővített jazzzenekara kísérte kitünően. (dy)

zének el, mint bíróság. — utasította a császár Buccelinit, aki mély meghajlással vette át a parancsot.

— Tulajdonképpen hány óra van? — kérdezte a császár s nyújtózkodva fölállott karosszékéből.

— Fél tizenkettő, felség, — jelentette szolgálatkészen az udvarmester, miután egy pillantást vett gyémántokkal kirakott zsebórájára.

— Ideje tehát, hogy Laxenburgba menjek, — állapította meg Lipót. — Régóta nem láttam az agaramat.

Kezével intett s a haditanács tagjai félkörbe állva, úgy hajlongottak, mint éret' buzakalászik a szélben.

— Ha kedve van, tartson velem, eminenciás uram, — szölt vissza Lipót Kollonicsnak.

— Felséged boldoggá tesz, — kapott a meghíváson Kollonics és a császár után indult, aki visszavonult magánlakosztályába.

Féőra mulva a terem ki volt szellőztetve, a külső ajtók bezárva.

Tóni is eltávozott.

Lentről kocsizörgés hangzott föl: a császár megtízóraizott s most Laxenburgba hajt az agaraihoz.

Még pár perc, mialatt temetői csönd volt a teremben, aztán lassan, óvatosan megnyílt a szekrényajtó és a szellem újra megjelent.

De most jóval sápadtabb volt, mint kora reggel.

A SZTÁRIBECSEI MAGYAR NÉPKÖR SZILVESZTER-ESTJE.
A sztáribecsei Magyar Népkör ezévi műsoros Szilveszter-estjét a nagy érdeklődésre való tekintettel a volt Centrál-szálló színháztermében rendezte meg. Az egyesület műkedvelőbizottsága nívós műsort állított össze. A műsorlapok este a pénztárnál lesznek kaphatók. Asztalokat, jegyeket dr. Zelenay Miklós irodájában és Sóti Ferenc gyógyszerárán lehet előjegyezni. Az előadás pont 9 órakor kezdődik.

Az Egy fertály föld Pasicsevón.
A pasicsevói Magyar Kultur Egyesület nagy sikerrel hozta színre karácsony másnapján Hicsik Miska rendezésében Deli Lajos Egy fertály föld című tanyai vígjátékát. A közönség teljesen megtöltötte az egyesület helyiségeit és melegen ünnepelte az együttes igyekezetét. Különösen sok tapsot kaptak Kaszper István, Szentmártoni Mancsi, Szotta Pista, Baráth Gizi, Pintér Jóska, Igrácsi Rózsi, Jávoroka Annus, Kaszper Sándor, Kerekes Pál, Bán Andris, Bán Miska, Vig Feri, Roginer Józsi, Mezei Jenő és Bán Julia sok-sok nevetést váltottak ki és igen nagy részük volt a derűkeltésben. Szotta Gyögy is jó volt. Végül meg kell még emlékeznünk a három vályogvető cigány alakításáról is Virág János, Csóré Andris és Roginer Feriről, kik megjelenésükkel hatalmas nevetést és tapsorkánt váltottak ki. Az előadás keretében most mutatkozott be az egyesület Gyöngyösbokrétája, óriási sikert s nagy tetszést aratott. A Gyöngyösbokrétája tagjai Horváth Rozika, Szentmártoni Mária, Baráth Gizike, Igrácsi Rózsi, Kaszper Mária, Kaszper Ilonka, Vig Ferkó, Kaszper

Sándor, Kerekes Pál, Kaszper István, Moisko Antal és Pintér József. A zenét Kaszper János és zenekara szolgáltatta nagy sikerrel.

KITÜNÖEN SIKERÜLT AZ ADAI IFJUSÁGI EGYESÜLET ELŐADÁSA. Az adai Katolikus Ifjúsági Egyesület karácsony másnapján a Centrál-kávéház nagytermében kitünően sikerült előadást rendezett. Az előadásra a jegyek elővételben elkeltek s a termet szüntől megtöltötte a nézőközönség. Színrehozták Noti K.: »A nyul« c. egyfelvonásos vígjátékot az egyesület kiváló tehetségű szereplői: Némédi Jucika, Resocki Ferenc, Resocki Nándor, Csányi Katóka, Bója Nándor és Huszágh Árpád mindannyian számtalan esetben kiérdemelt tapsvihart arattak. Ezt a »Kifli felügyelő« című egyfelvonásos vígjáték követte, itt külön kiemelt a szereplők közül Resocki Ferenc mint Zsiga bácsi a felügyelő és a fülleg szerelmes Mayer Mancika, Pintyőke szerepében, de Némédi János, Resocki Nándor és Vojacek Béla is derekasan megállta a helyét. — Az utolsó a »Motor« volt, amit a nézőközönség végig nevetett és a szereplők alig tudtak szóhoz jutni a sok tapstól. Szereplői: Király László, Kocsis Rózsi, Csányi Margitka, Szollár Jenő, Szollár Dávid és Banyári Matildka, mindannyian kitünő alakítást nyújtottak. A rendezést Mórész Vince lelki vezető irányította nagy hozzáértéssel. Az előadást reggelig tartó tánc követte, amelyen a műkedvelő zenekar muzsikált.

SZILVESZTER-EST BACSKOGRADISTÉN. A bacszkogradistei Népkör vasárnap, december 31-én este tombolával egybekötött társas összejövetelt rendez a Bencz-féle vendéglőben lévő helyiségében.

A házbéradó, alkalmazotti adó és forgalmi adó is megváltozik

A kisiparosok műhelyei mentesek a házbéradótól

Az új adótörvény fontosabb rendelkezéseit már ismertettük. Most a törvény további intézkedéseit közöljük, hogy az adófizető közönség nagyjában megismerje a sok tekintetben lényegesen megváltoztatott új adótörvényt.

A HÁZBÉRADÓ

A házbéradónál új adómentességet vezettek be:

az épületnek az a része, amelyet a kisiparos műhelynek használnak, a jövőben nem esik adó alá.

Ezzel nagy mértékben megkönnyítették a kis- és középiparosok helyzetét.

A házbér után fizetendő adó alapja változatlan maradt. Ezzel szemben a kiegészítő adó, amelyet az adó alá eső épületszrűk összes jövedelme után fizetnek, alapjában változott meg.

A 10.000 dináron felüli jövedelem adóalapja 2 százaléktól 15 százalékig fog terjedni.

A 15 százalékat a millió dináron felüli jövedelem után fizetik.

AZ ALKALMAZOTTI ADÓ

Az alkalmazotti adó is megváltozott. Ezentul ugyanis ezt az adót a tantíékek, igazgatóságok és felügyelőbizottságok tagjainak kifizetett napi-díj és olyan vállalatok alkalmazottai után is fizetni kell, amely vállalatok mentesek voltak a társulati adó fizetése alól, vagy pedig a mérleg alapján a legacsonyabb adó alapot vetették ki rájuk. »A jövőben a szerződésileg rendezett időleges juttatás (tizenharmadik fizetés, renumeráció stb.) is adózás tárgyát képezi.

A heti fizetések skálája az alkalmazotti adónál nem változott. A skálát azonban megnövelték. Eddig ugyanis a heti 2880 dináron feüli fizetés után 12 százalékos adót szedtek. Jövő év január 1-től kezdve a heti fizetés határa 4.800 dinár lesz, amely után 16 százalékos adót kell fizetni. Az esetről-

esetre jelentkező jövedelmek után, amelyek nem esnek az állandó fizetés alá, a jövőben új skála alapján fizetik az adót. Ez az ezer dináros jövedelemnél 4 százalék, majd fokozatosan emelkedik és a 100.000 dináros jövedelemnél eléri a 18 százalékat.

A skálát különösen a 12.000 dináron felüli összegeknél emelték erősen és az adó 12% helyett 18% lesz.

A NEMZETVEDELMI SPECIÁLIS HOZZÁJÁRULÁS IS MEGVÁLTOZOTT

Az 1939 év júliusától kezdve kell fizetni a speciális nemzetvédelmi járulékot, amely a kivetett adó alapján 1.50—3.750 dinár között váltakozott. A 15 millió dináron feüli összegeknél 25 százalékos alapot állapítottak meg.

Az új adótörvény megszünteti az eddigi pauszál fizetést és külön skálát állapított meg a honvédelmi járulék fizetésére. Az új skála a 25 dinárt meg nem haladó alap után 10 százalék, majd fokozatosan emelkedik s a 12 millió dinárig terjedő adóalapnál 56 százalékot tesz ki, a 12 milliónál magasabb adónál pedig már 60 százalék. Ily módon azoknak a hozzájárulása kevesebb lesz, akik kevés adót fizetnek, míg a nagyobb adózók honvédelmi hozzájárulása az eddiginél több lesz.

Az évi 700 dinárnál nagyobb adót fizetők hozzájárulása az eddiginél több lesz.

Eddig például 15 millió dinár adó után a honvédelmi hozzájárulás 3.750.000 dinár volt, míg most 9 millió dinár lesz.

A FORGALMI ÉS GYÜJTŐ-FORGALMI ADÓ

Lényegesen megváltozik a forgalmi és gyűjtőforgalmi adó fizetése is. A pénzügyminiszternek jogában áll megállapítani, hogy az egyes termelési és kereskedelmi ágak a forgalmi adót

Talán a fojtott levegő, az ájulás, vagy a halálitélet törölte le az élet színét ily ijesztően az arcáról?
Magdolna hercegnő pár lépést tett előre, nagyon imbolyogva.
Megállott, hogy kissé összeszedje magát.
Gondolkodni látszott.
Azt pontosan kiszámította, hogy hogyan igazolja távollétét, ugyszintén azt is, hogy mint jusson el ide, észrevétlenül, az ítélkezés kihallgatása végett.
De hogyan térjen vissza és cserélje vissza a külsejét: ezen csak most kezdett töprengeni.
A császár kirándulása kapóra jött: lakosztálya most üres, észrevétlen visszajuthat a császárné terméig.
De ott?
A császárné hölgyei felismerhetik.
Tehát nem szabad arra mennie. Most eszébe jutott, hogy a karuszalban adott találkát déli egy órára Erikának.
Ah, talán már el is késett!
Gyorsan átsietett a közbeeső terméken s a császár lakosztályában az első ajtóhoz sietett, mely a folyosóra nyílt.
Hallgatózott.
Szabályos léptek hangzottak kívülről.
Palotaőr őrizte az ajtót.
Ment a másik terembe: annak ajtaját is őrizték kívülről.
A harmadikban szintén.
Kezdte úgy érezni magát, mint az egér a fogóban.
Végre a császár öltözőjébe ju-

tott s belépett a császárnéhoz vezető zárt folyosóra.
Végigsuhant rajta s fülét a tul-só ajtóra illesztette.
Csend mindenfelé.
Lenyomta a kilincset s ott volt Eleonóra öltözőjében.
A folyosóra nyíló ajtóhoz ment s hallgatózott.
Kint lehetett hallani az ör kopogását.
Mikor az ör járkálása legtávolabbról hangzott: hirtelen kinyitotta az ajtót és a folyosóra lépett.
Az ör visszafordult, de nem mutatott semmi meglepetést.
Semmi rendkívüli nem volt abban, hogy a császárné lakosztályából kilép egy komorna.
Magdolna megkönnyebbülten sóhajtott föl s tovasurrant.
El, azokon a folyosókon, amelyek az emeleti hidfolyosóhoz vezetnek!
Az örök, akikkel találkozott, nyugodtan engedték elhaladni.
Odaért szerencsésen, ahová igyekezett s a boltzatban megállapodott.
Itt már biztos helyen volt, kifújhatta magát.
A csiny sikerült, a többi már gyerekjáték lesz.
Kilépett az emeleti galériára s egy oszlop mögöl lenézett a lovárdába.
Néhány lovász ténfergett ott, ki- és bejárva az istállókba, egymással tréfálózva.
Végre kint lódobogás hangzott föl, zürzavaros kiáltások, a kaput kitárták s Erika belovagolt.

De a burglovászon kívül most két lovasgárdista is kísérte.
A leány halotthalvány volt.
Magdolna kihajolt a karzatról, hogy jobban láthassa, mi történik odalent.
Lovászok siettek elő, megfogták a lovak kantárát; a paripák prüszkölve álltak meg.
A gárdisták legrázták a lóról s Erikához siettek.
— Kisasszony, — mondotta egyikük udvariasan, de határozottan, — a felség parancsára most a császárné öfelségéhez kísérjük önt. Méltóztassék leszállni a nyeregből és engedelmeskedni.
Erika lehanyatlott, ugyszólván lehervadt a lóról, a két gárdista szükségesnek látta, hogy kétoldalt befelkarolion.
Magdolna megrettent.
— Szent Isten! — rebegte, — mi történhetett?
Erikát a lépcső felé vezették a gárdisták s főikisérték a karzatra.
Magdolna a leányhoz rohant és átölelte.
Közben sugva kérdezte:
— Mi történt, drágám, az Istenért? Szedd össze magad és bízzál bennem!
— Elvesztünk, fenség! — rebegte Erika elhalóan. — Visszafelé jövet találkoztunk a császárral és Kollonics bíboros fölfedezte a csalást!

FELFORDULÁS

A felfedeztetés híre s a közvetlen veszély érzete különös hatást tett Magdolna hercegnőre.

Erika alig állt a lábán s remeggett, mint a nyárfalevél; a hercegnő viszont kiegyenesedett és szilárd hangon szólt a gárdistákhoz:
— Önöknek, uraim, valami parancsuk van komornám, a bárókisasszonyt illetőleg? Szóljanak, én Magdolna hercegnő vagyok...
Bárókisasszony... hercegnő... Ezek a szavak nagy hatással voltak a gárdistákra.
— A császár öfelsége azt parancsolta, — mondotta egyikük, — hogy a felséges asszony elé kísérjük a kisasszonyt.
— Mást nem parancsolt?
— Még annyit üzen a császárnénak, hogy személyesen fog szólni vele a kisasszonyról.
— Nos, uram, a császár parancsát teljesíteniünk kell — jelentette ki a hercegnő. — Magam veszem át most a kisasszonyt, — önök majd utánunk jönnek. Gyere, Erika!
Átkarolta a reszkető leányt és magával vonta.
A gárdisták tisztelegtek és néhány lépés távolságból követték a hölgyeket.
— Most szedd össze magadat, — sugta a hercegnő Erikának, — s mondd el pár szóban, hogy mi történt.
— Ah Istenem, — suttozta a leány. — Laxenburgban szemközt találkoztunk a császárral és a bíborossal.
— Aztán?

(Folytatjuk)

SPORT

Holnap kezdődik a noviszádi téli serlegtorna

A Szeged Szubotícán, az Ujpest Borovón és Oszijeken

A nagy nemzetközi műsor után holnap ismét a noviszádi alszövetség csapatai mérkőznek a Karagyorgypályán, az alszövetség téli serlegért. A serlegtorna első fordulójában NAK-Radnicski és Isztra-Ingyijai ZsSK mérkőzések kerülnek lejátszásra, az első mérkőzés egy órakor, a második mérkőzés csak 2x30 percig tart.

Ennek a mérkőzésnek győztese kapja az alszövetség serlegét, míg a toronygyőztes az alszövetség elnökének, Hadzsi Kosztának serlegét nyeri el.

A magyarországi csapatok közül még kettő: az Ujpest és a Szeged FC portyázik Jugoszláviában. Hátralevő mérkőzéseik sora a következő:

Ujpest: vasárnap, január 31-én Borovón a Bata SK ellen és hétfőn, újévi napján Oszijeken a Gvószgyár ellen. Szeged FC: vasárnap Szubotícán a ZsAK ellen és hétfőn ugyancsak Szubotícán a szuboticiai válogatott ellen.

Sárosi György, a futballtudományok doktora, civilben

A sok meghívás közül, amellyel a Ferencváros legendás híri játékosait elhalmozták, bizony kevésnek tehetek eleget rövid három napig tartó noviszádi tartózkodásuk alatt.

A hivatalos és kevésbé hivatalos ügyek teljesen lefoglalták a csapatot, úgy hogy alig tudtam néhány perces magánkihallgatást kérni az európai futball koronázatlan királyától, Dr. Sárosi Györgyötől.

A szállodai szoba sehogysem felelt meg beszélgetésünk meghitt tónusának. Igéretem szerint a Mignon-cukrászdában beszélgettünk meg a találkozózt, amelynek sportbarát tulajdonosa, Horváth Károly külön vendégként hívta meg a Ferencváros csapatkapitányát.

Keddén este hét óra tájban ünnepi hangulat volt a Mignon-cukrászdában. A történelem bizonnyal feljegyzi, hogy a boltív alatt balra az első asztalnál foglalt helyet a világ labdarugóinak egyetemi tanára és mérkőzések becézett győztese, Sárosi Gyurkója. Vele jött Kiszely is, akinek megsgatuk, hogy kizárólag jinnom ingyen falatokban lesz része.

A vendéglátó tulajdonos boldogan üdvözölte megjelent vendégeit. Ragyogó mosoly kíséretében ültette le a fiukat és maga is az asztalukhoz telepedett.

Gesztenyepürét habbal? — tették fel a körkérdést, de még az óhajlás el sem hangzott, máris egy tál válogatott sütemény került a fiuk elé. Kiszely kapásból négyetötöt bevágott s csak azután látott neki a gesztenyepürének. Mariska kisasszony ezuttal a duplahabot is megtetejezte, Sárosi Gyurka külön cukrászremeket olvashatott a tányéjában, ahol habból állt a győztes csapat neve: FRADI.

Előszedtem a jegyzőkönyvem, hogy valamit feljegyezsek az olvasók számára is, akik nem részesültek abban a szerencsében, hogy asztaltársak legyenek Sárosi Gyurkával egy cukrászdai asztalka mellett.

A csapat teljesítményéről nem én szoktam nyilatkozni. Erről Di-

mény urat, az edzőnket kell megkérdezni. (Diményt már a vonatban Noviszádra jövet kivallattam, van-e gyenge pontja a csapatnak. Szerinte a csapatnak csak négy pontja gyenge: az a négy pont, ami a bajnoksághoz hiányzik.) Az edző urat, aki Olaszországban nemcsak futballozni tanította a talijánt, de egyet mást ő maga is eltanult tőlük. Nagy nyeresége a magyar futballnak, hogy Dimény avatott kezébe ennyi jó labdarugó anyag kerülhetett.

Ortutay, Suhay, parányi, 160 cm. körüli legényké. (Bocsánat, egyetemi hallgató urak.) Kinézésre a szél is elűjné őket. Igen örültek, hogy személyemben még kisebb embert ismertek meg. Hivatalos mérés szerint a legkisebb fradi játékos, Suhay is négy centiméterrel nagyobb a cikkirónál. Suhay erre büszkébb, mint arra a góltra, amit a Jugoszláviának a kapujába remekelt.

Hallgassátok meg január folyamán a rádióban elmondandó beszélgetésemet, abban megemlítem a noviszádi két mérkőzésünk sikerének a magyarázatát — mondta Sárosi doktor. Ebben sarkalatos igazsággal látom a labdarugás módszerének szerintem helyes irányját. Különben olvasni fogjátok a portya eredményeit is. Egy helyen, lehet, hogy éppen török Kisbürgözdön csúnyán ki fogunk kapni. Hadd legyen boldog a török publikum és hadd kívánja nekünk, hogy Allah növesztesse meg a szakálunkat.

Kellemes, vidám beszélgetésünk félórása észrevétlenül lejárt. Zöldfchér szállaggal diszitett és átkötött edességdobozt nyújtott át a vendéglátónk a csapatnak, amit Sárosi Gyurka hálás köszönettel vett át. Láthatóan jól esett a figyelem és szeretet minden megnyilatkozása, amiben pedig bár merre járt, nem kis része volt Mégis az őszinte elragadtatás hangján ismételtette:

Hiába, testvérek, látszik, hogy csupaszív magyarok vagytok. Aminthogy igaz is...

CZAKÓ TIBOR

NAGY SIKERREL MUTATKOZOTT BE SZUBOTICÁN AZ UJPEST

A magyar bajnoksapat és idek KK-győztes, mint tegnap röviden már jelentettük, 5:2 (3:1) arányu győzelmet aratott Szubotícán a Bácska felett.

Az Ujpest világhíre s az a körülmény, hogy Szubotícán 10 éve nem járt magyarországi csapat, a hétköznap és a nagy hideg ellenére is 4000 főnyi közönséget vonzott a pályára, ami igen nagy szó Szubotícán, ahol a ligamérkőzéseknek is alig néhány száz nézője akad.

Az Ujpest megfelelt a nagy várakozásnak: a Hlafehérek minden csapárrésze és mindenegyes tagja kiválóan játszott, csak a csatársor hibázott náha a gólléphetek értékesítésében. Ha Zsengellér játszott volna, a gólarány sokkal kedvezőbb lett volna a vendégcsapat javára.

A Bácska dicséretreméltóan tartotta magát nagy ellenfelével szemben s egy percig sem játszott alárendelt szerepet.

Az újpesti gólokat Pálva (3), Tóth és Kállal rúgták, a Bácska mindkét gólját Sárcevcics szerezte.

A mérkőzést Kujurdzics kifogástalanul, mindkét fél teljes meglegedésére vezette.

AZ OLASZ BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

Table with 2 columns: Rank and Team/Score. 1. Bologna 12 7 3 2 20:10 17, 2. Lazio 12 6 3 3 20:11 15, 3. Ambrosiana 12 7 1 4 23:13 15, 4. Triestina 12 6 2 4 18:15 14, 5. Milano 12 5 3 4 21:14 13, 6. Genova 12 5 3 4 23:24 13, 7. Venezia 12 5 3 4 18:20 13, 8. Torino 12 5 2 5 14:14 12, 9. Roma 12 4 4 4 9:10 12, 10. Juventus 12 5 2 5 18:21 12, 11. Novara 12 5 1 6 11:13 11, 12. Liguria 12 2 7 3 12:17 11, 13. Bari 12 4 3 5 12:20 11, 14. Fiorentina 12 4 1 7 18:20 9, 15. Napoli 12 4 0 8 9:21 8, 16. Modena 12 1 4 7 8:16 6

Rövid sport hírek

A németbirodalmi játékosok közül legtöbbször a következők voltak válogatottak: Lehner 52, Janes 48, Müntzenberg 41, Jakob 38, Goldbrunner 37, Szepan 31, Siffing 31 és Kitzinger 30 alkalommal.

A Fruska Góran 25 centiméteres, slélsre kiválóan alkalmas hőréteg van. A hőmérséklet tegnap reggel 15 fok volt, az idő derült, szélmentes.

Magyar-olasz-német hármas vízpló mérkőzés lesz jövő év augusztusában Budapesten.

Megnyílt a szombori Sport klub jégpályája. Szomborból jelentik: A szombori Sport Klub ezuton is közli az érdeklődőkkel, hogy a vasuti park mellett lévő jégpályáját megnyitotta s ott szervezi meg ifjúsági jégkorong csapatát.

A Ferencváros portyájáról Pálinkás József kapus számol be levelekben a budapesti Nemzeti Sport-nak. Noviszádról írt leveleiben Pálinkás többek közt ezt mondja: «Nem tuzás, ha azt trom, hogy indál fejedelmet sem részesíthetnek nagyobb ünnepeiben, mint amben nekünk volt részünk.»

A NAK kerékpáros szakosztálya holnap este 9 órakor a Lira-vendéglőben, a Gvószgyár SK Szilveszterestijén versenyt rendez hengeren. A nem mindennapi látványosságnak bizonyára sok nézője lesz. A kerékpáros szakosztály titkára kéri a NAK-versenyzők pontos megjelenését félkilenc órára.

KUGLI HIREK

A Radnicski játékosai ma, szombaton este 8 órai kezdettel fontos megbeszélést tartanak a Kott-vendéglőben.

A Kott-pályán holnap este nagyszabásu díjversenyt rendeznek. Az értékes díjak közt 5 ma'ac van. A versenyre benevezni este 8 órától éjjelleg lehet.

együttesen fizetik-e a gyűjtőforgalmi adóva, még pedg a termelőnél, vagy a behozatalnál, vagy a szállítónál.

Az ugynevezett koncentrált vállalatok nemcsak az aaptermények után fizetnek majd forgalmi adót, hanem mindazon termékek után is, amelyek a főtermeléshez segédanyagul szolgálnak. Ezáltal a koncentrált vállalatok egyenlők lettek azokkal a közönséges vállalatokkal, amelyek a segédanyagok beszerzésénél forga mi adót fizetnek.

Pontosak azok a rendelkezések, amelyek az adóvállomások beadásáról, az adóap megjelöléséről va'amintről intézkednek, hogy mikor áll fenn érdekközösség több jogi személy között. Továbbá azok a rendelkezések, amelyek meghatározzák, hogy kik azok, akiknek új könyvet kell vezetniük, mert forgalmi és gyűjtőforgalmi adó fizetés alá esnek.

ADÓHÁTRALÉKOK ELÉNGEDÉSE

Az adóreformnak fontos intézkedése az, amely lehetővé teszi a régi adóhátralek, illetékek, bírságok elengedésének kérését.

Ezt 1940 március 23-tól kezdve három hónapon belül kell kérvényezni és csak olyan esetben jár eredmény nyel, ha az adóhátralek behajtása a hátralekos anyagi romlásához vezetne. Külön a'apot litesítettek az adókievítésnél és behajtásánál érdemeket szerzett tisztviselők megjutalmazására.

»»»»» * «««««

A noviszádi rendőrigazgatóság intézkedése a motoros árművek forgalma tekintetében

A noviszádi rendőrigazgatóság az új gépkocsiforgalmi korlátozási rendelet értelmében megfelelő intézkedéseket tett. Először is

megtiltotta a személykocsikkal történő városközi gépkocsiforgalmat.

Tehergépkocsikkal csak a város körül 30 kilométeres körzetben szabad közlekedni.

A személykocsiforgalom és a motorkerékpárforgalom hétköznapokon reggel 7 órától este kilencig

csak a város területén és attól számítva még 15 kilométeres utszakaszon szabad.

A rendőrigazgatóság minden egyes Noviszádra vezető ut részére megállapította azokat a legtávolabbi pontokat amelyekig személygépkocsi hétköznapokon az engedélyezett időben elmehetnek. Alapul vették a város határának szélét és még 15 kilométert.

A Szrbóhrán felé vezető uton Szirig-telep az utolsó pont, ami Noviszádhoz 28 kilométernyire van.

A Sztáribecse felé vezető uton 29 kilométerig szabad menni, tehát Nádaly az utolsó engedélyezett község.

A kátyl uton 23 és fél kilométer, Budiszaváig és Saikás Szv. Nikoláig.

A futaki uton 20 kilométer, Begecs községig.

Az irizi uton 19 kilométer, Kaménica, Vénac.

A beográdi uton 22 és fél kilométer, Karloveci, Sztrazsilovó, Krusedol az utolsó pont.

A pasicevói uton Kiszács az utolsó község.

A fent említett községekig, tehát hétköznapokon a személykocsi szabadon közlekedhetnek annak ellenére, hogy autóbusszjárat is van, illetőleg párhuzamosan vonat is közlekedik.

A tilalom a taxikra és autóbusszokra nem vonatkozik.

KERESKEDŐK és IPAROSOK ISMERETTÁRA

Ipartörvény - Mestervizsgák - Jogismeret - Kereskedelmi jog - Munkásbiztosítás - Bankügyletek - Számtan - Könyvelés - Levelezés - Kalkuláció - Üzemtan
Háromszázötven fejezetben minden tudnivaló

39 közemény

Harmadik rész

A kereskedelmi jog (Trgovacsko pravo)

A RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (Akcionarsko društvo)

A részvénytársaság fogalma. A részvénytársaság olyan kereskedelmi társaság, amely előre meghatározott, bizonyos számú és egyenértékű részvényből álló alaptőkével alakul s amelynél a részvények tulajdonosai csak részvényeik erejéig felelősek.

A társaság tagjai a kijelölt vállalat létesítésére bizonyos nagyságú tőkét hoznak a társaságba, ez az alaptőke (glavnica).

A részvény (akcija-deonica). Az alaptőke részvényekből áll.

A részvények az alaptőke meghatározott része. A részvények számának előre meghatározottnak és egyenértékűnek kell lennie.

A részvénynek kétféle értéke van: névérték (nominalna vrednost) és árfolyamérték (tečajna vrednost). A részvény névértéke az az összeg, amelyért a részvényt a társaság alakulásakor jegyezni lehet. Az árfolyamérték az az összeg, amelyért a kereskedelmi forgalomban a részvény megszerezhető. Ez a kereslet (tražnja) és kínálat (ponuda) törvénye szerint hol magasabb, hol alacsonyabb lehet. A névérték állandó, az árfolyamérték változó.

A részvények szólhatnak névre (na ime), vagy bemutatóra (na dosioca). A névre szóló részvények átruházása a társaság részvény törskönyvében való átjegyzés útján történik, míg a bemutatóra szóló részvények átadással szerezhetők meg.

A részvények tulajdonosait részvényeseknek (akcionar) nevezik. A részvényesek felelőssége korlátolt (csak a részvénye névértékig terjed) és közvetett, amennyiben a társaság hitelező, csak a társaság ellen fordulhatnak kártalanításért.

Részvénytársaság alapítása. A részvénytársaság megalakulnak tekintendő, ha 1. az alaptőke biztosítva van; 2. az alapszabályai létre jöttek és 3. a társaságot a cégjegyzékbe bevezették.

Az alaptőke biztosítása részvényaláírással történik. Az alapítók az alaptőke biztosítása végett a nagyközönséghez fordulnak és a részvényaláírással nyilvánosan felhívják. A felhívással kapcsolatban tervezetet (programski nacrt) bocsátanak ki, amely az alapítandó rt. főelemeit és a részvényaláírás módjait ismerteti.

A tervezetnek magában kell foglalnia a vállalat tárgyát és tartamát, az alaptőke nagyságát, a részvények számát és névértékét, az alapítók-
 nak vagy másoknak biztosítani kívánt előnyöket.

Az alapítók a tervezetet sajátkezűleg aláírni tartoznak és az abban foglaltak valódiságáért egyetemlegesen felelősek.

Az alapszabályok megállapítása és az alakuló közgyűlés. A r. t. alapszabályai a közkereseti és betéti társasági szerződéseket helyettesíti. Az alapszabályok csak írásban jöhetnek létre, tartalmukat illetőleg pedig a törvény megkívánja, hogy tartalmazzák:

A társaság cégét és székhelyét, a vállalat tárgyát és tartamát, az alaptőke nagyságát, a részvények számát és névértékét és hogy a részvények névre vagy bemutatóra szóljanak-e, az elsőbbségi kötvények mennyiségét és névértékét és az előjogokat, amelyek az ily elsőbbségi kötvények birtokosait illetik, a közgyűlés mikénti összehívását stb.

Az alapszabályok végleges megállapítása az alakuló közgyűlésen történik. Az alapítók kötelesek az aláírókat az aláírás záró határidejétől számított 2 hónap alatt alakuló közgyűlésre meghívni, ellenkező esetben az aláírók mentesülnek kötelezettségeik alól és a befizetett összeget levonás nélkül visszakövetelhetik.

Az alakuló közgyűlés hatáskörébe tartozik:

Az alaptőke jegyzéséről és befizetés által történt biztosításáról meggyőződést szerezni, a társaság megalakulásáról határozni, az igazgatóságot és felügyelő-bizottságot megválasztani és az alapítók-
 nyekre történő befizetésekért való felelősségéről intézkedni.

A társaság bejegyzése. A társaságot a cége megalakulása után az illetékes törvényszéknél be kell jegyezni. A bejelentést az igazgatóság tagjai aláírják és cégjegyzésüket bemutatják. A részvénytársaság a kereskedelmi cégjegyzékbe történt bevezetés és kihirdetés nélkül nem létezőnek tekintendő.

A részvényesek jogai. A részvényesek joga a társasági vagyonban két irányú: kiterjed a társaság alaptőkéjére, ideszámítva az esetleges tartaléktőkét is, ugymint a társaság által elért nyereséget, hasznot.

(Folytatjuk)

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasarnap egy szo 1.— dinár, vasárnap 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapl lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetés adó a hirdetőfelet terheli.

URANIA MEZI, Noviszád

PREMIER

Játék a tűzzel

Paul Hörbiger Olga Brink

AMERIKÁBÓL

is tömegesen rendelik a »Növényharmat«-ot, a közismert ezerjő házi-szert. Már odáig elterjedt varázslatos hatásának h' re. Vigyázat! Ne fogadjon el utáztatokat. A »Növényharmat« csak zöld üvegekben valódi! Ára mindenütt 12.— dinár.

ALLAST KERES

SZERB, MAGYAR, német, francia és lengyel nyelvet beszélő középkorú ember portásnak szállodába ajánlkozik. Vidékre is elmegy. Belépés azonnal. Cim a kiadóban. 8492

ELADÓ

PRIMA ASZALT SZILVA 25 kgr. léddákban 125 dinár, 50 kgr. zsákokban 225 dinár. Pucolt dió 10 kgr. 200 dinár, egész dió 50 kgr. 290 dinár házhoz szállítva. G. Drechsler, Tuzla. 8427

ELADÓ BIRTOK NOVISZÁDON, Temerini ucca 103 m. p. ház tágas udvarral, 2 nagy supával, melyek alkalmasak géplerakatkak vagy hasonló célra. A telek szélessége az uccáig 36 méter, hosszúsága 66 méter. Összfelület 889 m². Ár iránt érdeklődni lehet a tulajdonosnál: A Szerb Mezőgazdasági Szövetség Főszövetségénél, Beogradban, Frankopan u. 15 szám. 8428

KERESLET

ELEGANSAN butorozott különbejáratu szobát keresek fürdőszoba használatra, központban. Cim a kiadóban. 8445

KÜLÖNFELE

MÓKÁS SZILVESZTER a »Papa-gájban« (zsidó-templom mellett). Jazzzene! Malacsorsolás! Szíves pártfogást kér: Faragó Károly. 8469

HA SZILVESZTERKOR jól akarja magát érezni, okvetlenül keresse fel a Markovics-féle vendéglőt, Noviszád, Szuboticka, 29, ahol a közkedvelt és kibővített Lestár és Fekete komikus tamburazenekara szórakoztatja a m. t. vendégeket. Malac sorsolás. Szíves pártfogást kér a vendégös. 8454

UNNEPEKRE vegyen kész rétes-tésztát (Kore za pite) Fé! munka. Rendelje mindig egy nappal előbb. »Kosovo« cukrászda, Kralja Petra II. 74. 8171

ELVESZETT 22-én, pénteken este 5-1/2 között Kanizsától a nadrljani állomásig egy csomag és egy 16-os vadászfegyver. Becsületes megtaláló 500 dinárt kap. Jelentkezni: Dinkanyomda, Szenta. 8450

FIAT Wanderer, D.K.W.

gépkocsiképviselet
 AUGUST KUTALEK
 Noviszád, Kr. Petra II. 63. Tel. 31-06

GLOKNIPLISSE, guvré, endli, gomb, áthuzás, azsurt stb. Bün készít, Noviszád, Kralja Petra II. 7. 8224

SZEPLÖT, pattanást, hámlást, orrvörögzést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet DARUVARI krém minden szaktüzetben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 750 atnár. Postán küldi: BLUM gyógyszerár, Szubotica.

TÜZHELYEK, kályhák legolcsóbban SZENES vasúzetben SZUBOTICÁN.

Dr. FILIPON CRÈME a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ara helyben és vidéken 14.— dinár. Apoteka Küchler, Vrsac. 2474

Vasárnap, december 31-én

nagy Szilveszter est

malacsorsolással és táncal Kott Viktor vendéglőjében. Temerini tamburaze ekar

Szenzációs

SZILVESZTER-EST Szubotican a Grandban

Előrendü ételek és italok, malacsorsolás. — Külön családi asztalok. — Minden vendég kellemes meglepetésben részesül Aleksandrova ulica

Meghívó! Szilveszterkor jól akar mulatni?

Keresse fel a SZRPSZKI KRALY (Bárány) kávéházát és éttermet. Külön ételek, jó itatok, biztosítják a közönség kellemes szórakozását. Éjféltől malacsorsolás. Szolid árak, pontos kiszolgálás. Korhely és bablevés. — A zenét jazz- és cigányzene szolgáltatja KAZINCZY ISTVAN, a »Bárány« bérlője, Szubotica.

SAJÁT ÉRDEKÉBEN LÁTOGASSA KRUNOSLAV IVANISEVIC dalmát pincéjét,

Novisad, Cara Lazara (Jermenska) 2. A legjobb fehér és vörös »Opol«, »Dingács«, »Prosek«, eredeti »Vlahov«, Maraskino és egyéb dalmát likörök. Naponta friss tengeri hal!

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
 Telefon: 21-37, éjjel 20-58
 Felelős kiadó: André Dezső
 A Meghívó kiadó vezetője: Blazsek Ferenc
 Preliata — Előfizetés:
 Egy óra . . . . . 28.— dinár (kihirdő útján 30 din.)
 Három óra . . . . . 80.— dinár (kihirdő útján 86 din.)
 Félévre . . . . . 160.— dinár (kihirdő útján 172 din.)
 Fizetési módok: Megjelenik naponta zslazi svakodnevno - Postacsekizsámla: Post. čekovni račun — Postacsekizsámla: Beograd, 59 754. Zagreb, 46.692